

NOVADNIEKS

OTRDIEN,
1991. gada 9. aprīlī

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 35 — 36
(6194 — 6195)

● Laikraksts iznāk otrdienās

● Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirdzniecībā 30 kap.

ZIŅAS

□ Latgales televīzija beidzot ir nodibināta. Regulāri tā raidīs no Rēzeknes, sākot ar šī gada otro pusgadu. (Tie raidījumi, ko svētdienās dažviet mūsu rajonā var uztvert, vēl nav Latgales, bet gan — Rēzeknes rajona televīzijas grupas veidoti.)

□ Cik zināms, novada televīzijas izveidi morāli un materiāli atbalstījušas visu Latgales rajonu pašvaldības. Arī mūsu rajons šai pasākumā ieguldījis 20 tūkstošus rubļu. Tiesa, jaunās televīzijas raidījumu redzamība visā rajonā ar to vēl nav garantēta.

□ Martā jau tika akceptēts televīzijas darbinieku štatu saraksts. Latgales TV direktors nu ir Pēteris Burmistrovs, bet mākslinieciskais vadītājs — Uldis Dvinskis. Par Latgales TV sabiedrības padomes priekšsēdi ievēlēts Gunārs Klindžāns.

□ Visu Lieldienu laiku Preiļos, grāmatu namā «Latgale» izstāžu zālē bija skatāmi bērnu darinājumi — Lieldienu atklātnes, krāsotas olas, arī — citi darbiņi, kurus apmeklētāji, starp citu, varēja arī iegādāties. Tā dažā mājā pēc Lieldienām būs jauni cimdi, zeķes, kāds tamborējums, izšuvums vai rotālieta.

□ Rajona skolēnu jaunrades centra aicinājumam piedalīties šādā izstādē atsaucās bērni no Sīlukalna, Ārdavas, Gailišu, Rušonas, Jeršikas, Priekuļu, Rožupes skolām, Rudzātu, Preiļu 1. un Līvānu 1. vidusskolas, no Aglonas internātskolas un no abu — Preiļu un Līvānu — jaunrades namu pulciņiem.

□ Jaunaglonas lauksaimniecības skolā notikusi vadības maiņa. Direktora amatā stājas šīs pašas skolas ražošanas apmācības meistars Visvaldis Kursītis. Izmainās drīzumā paredzamas arī skolas darba organizācijā un mācību procesā. Par tām — kādā no mūsu laikraksta nākamajiem numuriem.

□ Lielu interesi Līvānu un to apkārtnes iedzīvotājos izraisīja 30. marta vietējās patērētāju biedrības rīkotā preču izsole — pārdošana. Kultūras nama zālē, kur tā notika, bija ļaužu pilna, kaut arī bija maksas ieejas biļetes.

□ Izsolē pārdeva 20 motociklus «Java» (dārgākais — 3700 rubļu, lētākais — 3100 rubļu), 2 japāņu televizorus «Sony» (15000—16000 rubļu katrs), 5 japāņu videomagnetofonus (8500—9000 rubļu katrs), japāņu adāmo mašīnu par 13500 rubļiem un sieviešu rokas pulksteņus zelta ietvarā par 1100 rubļiem.

□ Nepārdota palika sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu apvienības kulināru gatavotā lielā Lieldienu torte, kaut gan tās cena mūsu nabadzības laikos nebija liela — 50 rubļu.

□ Tradicionālās meža un dārzu dienas mūsu republikā oficiāli sāksies šīs nedēļas nogalē, bet Līvānos pēc pilsētas deputātu un izpildkomitejas iniciatīvas nolēma tās rīkot agrāk. Jau visu pagājušo nedēļu noritēja spraigs darbs pilsētas ielu un laukumu uzkopšanā. Katra uzņēmuma, organizācijas un iestādes vadītājiem doti konkrēti uzdevumi. Sevišķas uzmanības centrā ir individuālais sektors. Dubnas upes krastu sakopšana. Pilsētas uzkopšanā iekļāvušās arī ielu komitejas, milicijas darbinieki un skolu jaunatne.

□ Republikas Lauksaimniecības ministrija organizēja jauno fermeru sanāksmi. Tajā piedalījās jaunsaimnieki, kuru vecums nepārsniedz 35 gadus. Mūsu rajona delegācijā bija 7 jaunie zemnieki.

□ Sestdien Rīgā notika fermeru sanāksme, kur tika pārrunāti aktuālie uzdevumi un problēmas, uzsākot pavasara lauku darbus. Rīgā bija visu mūsu rajona pagastu pārstāvji. Mūsu jaunsaimnieku problēma — 55 jaunsaimniekiem nav tehnikas pavasara darbu veikšanai.

□ Rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas lēmums par soda naudām iestādēm un uzņēmumiem, individuālajiem namu īpašniekiem sāks darboties pavisam drīz. Soda naudas ir visai ietekmīgas: iestādēm un uzņēmumiem par nesakoptām teritorijām būs jāmaksā no 250 līdz 1000 rubļiem, nevižīgiem pilsoņiem — no 10 līdz 100 rubļiem.

□ Preiļu trikotāžas fabrika radusi iespēju saviem darbiniekiem daļēji apmaksāt pusdienas, pārskaitot katra strādājošā ēdienreizei vienu rubli dienā. Uzņēmums pārskaitījis līdzekļus arī Preiļu pirtij. Strādājošie veselības kompleksa (saunas) pakalpojumus izmanto par velti.

□ Pavisam drīz vecā sadzīves pakalpojumu nama ēkā (Preiļu centrā) izvietosies firmas veikals, kurā iedzīvotāji varēs iegādāties Preiļu trikotāžas fabrikā un visā Ogres apvienībā ražoto trikotāžu.

□ Notika Starptautiskā folkloras festivāla «Baltica—91» rajona orgkomitejas sēde. Galvenokārt tika pārrunāti radošā darba jautājumi.

□ Aktualitātes pašdarbības kolektīvu darbā apsprieda rajona folkloras kolektīvu vadītāji. Tika lemts arī par sava saietu organizēšanu.

● Daudzi runā, ka tehnikas skates vairs nebūtu vajadzīgas, bet citi domā, ka kārtībai jābūt, un skates tomēr notiek. Nesen tāda skate notika arī kolhozā «Latgale». Mehanizatori tehniku bija gatavojuši tā, lai tā atbilstu kustības drošības noteikumiem, tāpēc nekādu nopietnu aizķeršanos nebija.

● Attēlos:

skates laikā:

no jaunajiem uz godā strādā un uztur tehniku Gunārs Mūrnieks (attēlā pa kreisi);

no ilggadējiem mehanizatoriem labākā tehniskā kārtībā traktors bija Jānim Ašeniekam (attēlā pa labi).

J. SILICKA foto

Par Preiļu rajona Tautas deputātu padomes sesijas sasaukšanu

Preiļu rajona Tautas deputātu padomes sesija sāks darbu šī gada 18. aprīlī plkst. 10.00 rajona izpildkomitejas sēžu zālē.

Sesijā paredzēts izskatīt šādus jautājumus:

1. Rajona medicīnas saimnieciskā un finansiālā stāvokļa analīze un medicīnas maksas pakalpojumu ieviešana.
2. Zemes reformas gaita un ražošanas attiecību

izmaiņas rajona lauksaimniecībā.

3. Jaunu zemnieku saimniecību izveidošana.
4. Rajona kultūras stāvokļa analīze.
5. Dažādi jautājumi un informācija.

Sesijai sagatavotos materiālus deputāti var saņemt 16. un 17. aprīlī Preiļu rajona un Līvānu pilsētas izpildkomitejās.

Preiļu rajona TDP prezidijs

Vēlreiz par zemes reformu

Laikrakstā «Novadnieks» 12. martā bija publicēts Latvijas Zemnieku savienības Centrālās valdes pārstāvja no Latgales El- māra Rutka raksts par zemes reformu.

Gadījumā, ja bijušie zemes īpašnieki vai viņu mantinieki var paši uz zemes ierīcības kar- tēm atrast savu zemes gabalu, jāgriežas personīgi institūtā «Zemesprojekts», Rīgā, Jēkaba ielā 10/12. Šeit zemes gabala plānu var saņemt ātrāk. Zemes gabala plānu personīgi var saņemt arī rajona komisijā.

Tiem zemes pieprasītājiem, kam ir saglabājušies dokumentu ori- gīnāli, vajadzētu tos nokopēt, bet kopiju notariāli apliecināt un pie- vienot zemes pieprasījumam.

Gadījumā, ja Centrālajā Valsts vēstures arhīvā nav saglabāju- šies zemes īpašumu apliecinā- šie dokumenti, jāgriežas rajona tau- tības tiesā, lai zemes īpašuma fak- tu un kādreizējā zemes īpašuma apjomu konstatētu sevišķās ties- vedības kārtībā. Papildus var pieprasīt ziņas (par samaksu) no vēstures arhīviem Daugavpilī (ind. 228400), Valdemāra ielā 1. un Rēzeknē (ind. 228100), Leņina ielā 85.

Mantiniekiem savas mantoša- nas tiesības jāpierāda ar docu- mentiem, kas liecina par viņu radniecību ar bijušo zemes īpaš- nieku.

Iesniedzot zemes pieteikuma pieprasījumu, būs jānorāda, kā- dām vajadzībām zeme tiek pie- prasīta. Likums par zemes re- formu paredz, ka var brīvi iz- vēlēties zemes lietošanas un saimnieciskās organizācijas for- mas. Pamatā zeme tiek piešķirta, lai uzturētu atjaunotu un ve- dētu zemnieku un piemājas saimniecības, uzturētu un celtu dzīvojamās mājas un vasarnīcas, uzturētu un ierīkotu individuālus augļu dārzus, kā arī citām vaju- dzībām. Saskaņā ar Nolikumu par zemes reformas pirmās kārtas īste- nošanu pēc fizisko personu pie- prasījuma zemi var nodalīt iedzi- votāju atpūtas un tūrisma or- ganizēšanai.

No pagasta Tautas deputātu padomes zemes komisijas zemes pieprasījuma iesniedzējam jāpie- prasā rakstiska izziņa par zemes pieprasījuma saņemšanu no viņa, bet pagasta zemes komisijai šāda izziņa (ar reģistrācijas nu- muru un datumu) OBLIGĀTI jā- izsniedz 10 dienu laikā.

Pēc juridiskas un organizato- riskas palīdzības var griezties: rakstiski — ind. 226168, Rīgā, Republikas laukumā 2, Latvijas Zemnieku savienība, E. Rutkim: personīgi — pirmdienās no plkst. 15.00 līdz 19.00 pa tālruniem 327331, 327163 vai pēc iepriekš- minētās adreses 12. stāva 7. un 8. istabā.

Elmārs RUTKIS, jurists, Latvijas Zemnieku savienības Centrālās valdes pārstāvis no Latgales

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis

Latvijas Republikas Augstākā Padome 1990. gada 12. decembrī pieņē- ma likumu «Par iedzīvo- tāju ienākuma nodokli»,

ar kuru noteikts, ka no- dokļa maksātāji ir perso- nas, kas saņem ienākumu par algotu darbu un ci- tus ienākumus Latvijas

Republikas teritorijā nau- dā vai natūrā, ja par tiem nav jāmasā pelnas nodoklis. Likums stājies spēkā ar 1991. gada 1.

janvārī un tajā ir vairā- kas būtiskas izmaiņas sa- lidzinājumā ar iepriekšējo nodokļa ieturēšanas kārtī- bu.

Tā no ienākuma nodokļa maksāšanas atbrīvo pilnīgi, ja ar no- dokli apliekamais ienākums (darba alga un cita veida atlīdzība naudā vai natūrā) pamatdarba vietā nepārsniedz 250 rubļus mēnesī pirmās un 200 rubļus mēnesī otrās grupas invalīdiem. Trešās grupas invalīdiem ar nodokli apliekamais minimums līdz 1. aprīlim bija noteikts 150 rubļi mēnesī, bet visām citām personām — 100 rubļi mēnesī. Ar šī gada 1. aprīli neapliekamais minimums trešās grupas in- valīdiem pamatdarba vietā attiecīgi noteikts 180 rubļi un pārē- jām personām — 166 rubļi mēnesī. Izmaksām par darbu, kas veikts līdz 1991. gada 1. aprīlim, ienākuma nodoklis tiek ieturēts tādā kārtībā un apmēros, kādi bija spēkā līdz 1. aprīlim.

Lai aprēķinātu ienākuma nodokli no strādājošo algām, vispirms ir jānosaka kopīgā mēneša ienākuma summa, no kuras jāat- skaita ar nodokli neapliekamā daļa. Pēc tam ieturamo summu nosaka pēc šādas tabulas:

Table with 2 columns: Ar nodokli apliekamais mēneša ienākums, Nodokļa summa. Rows include brackets like 'no 1 līdz 300 rbļ.' with corresponding tax rates like '15 procenti'.

Pēc šīs tabulas nodoklis tiek rēķināts par visām izmaksām pamatdarba vietā, kur strādniekam vai kalpotājam tiek vesta viņa darba grāmatīņa.

No ienākumiem, ko personas saņem uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kuras nav viņu pamatdarba vieta, ienākuma no- dokli ietur šādos apmēros:

Table with 2 columns: Mēneša ienākums, Nodokļa summa. Rows include brackets like 'līdz 25 rbļ.', 'no 26 līdz 400 rbļ.' with tax rates like 'nodokli neietur', '15% no summas virs 25 rbļ.'.

Likumā arī noteikta virkne izmaksu, kuras ar ienākuma no- dokli nav apliekamas. Dažas no tām:

- ikmēneša pabalsti ģimenēm ar bērniem sakarā ar jauno valsts mazumtirdzniecības cenu ieviešanu; - pabalsti par grūtniecības un dzemdību laiku sakarā ar bērna piedzimšanu un bērna kopšanas laiku (līdz 3 gadu ve- cumam); - alimenti; - summas, ko saņem kā atlīdzību par kaļķejumu darba spēju zaudējuma gadījumā, kas saistīts ar sakropojumu vai citādu ve- selības bojājumu; - ienākumi no personiskās lauku palīgsaimniecības, zemnieku un amatnieku lauksaimnieciskās darbības; - ienākumi no personiskās mantas realizācijas, izņemot ienāku- mus no pārdošanas izgatavoto izstrādājumu realizācijas; - ienākumi par pašu savāktiem pārdojamiem savvaļas augļiem, ogām, riekstiem, sēnēm un ārstniecības augiem; - valsts un sociālās pensijas; - mācību iestāžu un Ministru Padomes noteikto fondu iz- maksātās stipendijas; - arodskolu izmaksātā darba samaksa šo skolu audzēkņiem; - pabalsts un cita veida palīdzība naudā vai natūrā no fondiem saskaņā ar Ministru Padomes noteikto sarakstu, bet pārējos gadījumos — ja pabalsts vai cita veida palīdzības ap- mērs nepārsniedz 500 rubļus gadā; - mantas vai pakalpojumu veidā no uzņēmumiem, iestādēm un organizācijām saņemto dāvanu vērtība, kas nepārsniedz 500 rubļus gadā; - konkursos un sacensībās saņemto balvu (arī naudā) kopīgā vērtībā, kas nepārsniedz 1000 rubļus gadā katrā balvu izsnieg- šanas vietā atsevišķi;

Pabalstu, dāvanu un balvu vērtības pārsnieguma summas ap- liekamas ar nodokli vispārīgā kārtībā;

- atlīdzība par asiņu un cita veida donorpalīdzību, kā arī summas, kas tiek nodotas labdarības pasākumiem, fondiem un programmām;

- palīdzība stihisko nelaimju vai citos ārkārtējos gadījumos, ko sniedz uz pašvaldības institūciju lēmumiem.

Personām, kuru apgādībā ir trīs un vairāki cilvēki un viņu mēneša ienākums nepārsniedz 1200 rubļus, ienākuma nodokļa summa samazināma par 30 procentiem.

Apgādājamo skaitā ieskaita visas personas, kuras faktiski dzīvo no nodokļa maksātāja līdzekļiem un tām nav patstāvīgu iehā- kuma avotu. Starp citu, apgādājamo skaitā ieskaita bērnus, ku- ru uzturēšanai valsts izmaksā pabalstu vai pensiju, bērnus, par kuriem maksā vai saņem alimentus pēc tiesas lēmuma, kā arī sievietes, kuras atrodas bezalgas atvaļinājumā sakarā ar bērna piedzimšanu, un sievietes, kuras saņem valsts pabalstu bērnu uzturēšanai, ja tām nav citu patstāvīgu ienākuma avotu.

Apgādājamo skaitā neieskaita personas, kuras saņem stipendiju, pensiju, kā arī personas, kuras atrodas valsts apgādībā. Par apgādājamiem nav uzskatāmi arī profesionāli tehnisko skolu, spe- cifālo skolu un bērnu namu audzēkņi un bērni, kuri dzīvo internātskolās, ja vecāki ir atbrīvoti no maksas par viņu uzturēšanu.

Ja abi laulātie, kuru apgādībā ir trīs un vairāk personas, ir nodokļu maksātāji, atvieglojumu par apgādājamiem piešķir tikai vienam no laulātajiem pēc viņu izvēles, bet ja ģimenē ir trīs un vairāk bērni, kas atrodas vecāku apgādībā, atvieglojums pie- šķirams abiem laulātajiem.

Atvieglojumu piešķir, pamatojoties uz ik gadu iesniedzamām dzīvokļu ekspluatācijas rajonu, namu pārvalžu, ielu komiteju vai pagasta, ciemata un pilsētas izpilddomīteju izziņām par ap- gādājamo skaitu, kā arī tiesu izpilddokstiem un pilsoņu rīkoju- miem par alimentu ieturēšanu bērnu uzturēšanai.

Par apzināti nepareizu ziņu iesniegšanu par apgādājamo esamī- bu nepareizi piešķirtā atlaides summa no vainīgās personas tiek piedzīta pilnā apmērā par visu atvieglojuma laiku.

Saskaņā ar pastāvošo likumdošanu ar ienākuma nodok- li apliekamajos mēneša ienākumos neieskaita izmaksāto bezdarba vai atlaides pabalstu. Gadījumos, kad pēc darbinieka atlaides līd- ži iekārtošanai jaunā darbā viņam bez tam vēl izmaksā vi- dējo darba algu, tad no apliekšanas ar nodokli atbrīvo tikai atlaides pabalstu, bet vidējo darba algu apliek ar nodokli vispārējā kārtībā par katru mēnesi atsevišķi.

Jaunums ir likuma 15. pants, ar kuru noteikts, ka pilsoņu ienākumi, kas saņemti uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kas nav viņu pamatdarba vieta, ja šo ienākumu kopsumma mēnešī pārsniedz 300 rubļus, uzņēmumiem, iestādēm un organizācijām par to jāpaziņo finansu inspekcijām par vienreizējo izmaksu ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša 15. datumam, bet par pastā- vīgu darbu — ne vēlāk kā līdz nākamā gada 15. februārim, uz- rādot izpelnas summu un ieturēto nodokli.

Savukārt pilsoņiem par ārpus pamatdarba vietas saņemta- jiem ienākumiem, ja katrā atsevišķā izmaksāto vietā tie pār- sniedz 300 rubļus mēnesī, līdz nākamā gada 1. februārim jāie- sniedz pēc dzīves vietas valsts finansu inspekcijai deklarācija par aizvadītajā gadā saņemtajiem ienākumiem. Deklarācijai pievie- nojama pamatdarba vietas uzņēmuma, iestādes vai organizācijas izziņa par izmaksāto ienākumu (darba algu) mēnešu griezumā un ieturēto nodokļa summu.

Valsts finansu inspekcija pēc deklarācijas saņemšanas izdara nodokļa pārreķinu no kopējiem attiecīgo mēnešu ienākumiem, kur pilsoņiem būs vai nu jāpiemaksā nodoklis vai lieki iemaksāta summa jāsaņem no budžeta.

No aprēķinātās ienākuma nodokļa summas 80 procenti tie- ieskaitīti vietējās pašvaldības budžetā, bet 20 procenti — repub- likas budžeta ienākumos. Pašvaldībām ir tiesības uz sava budžeta rēķina samazināt nodokļa likmes vai pilnīgi atbrīvot no nodokļa maksāšanas atsevišķas maksātāju grupas.

Pašreiz spēkā esošajā republikas administratīvo pārkāpumu kodeksā paredzēta arī stingra iedzīvotāju un amatpersonu at- bildība, kas saistīta ar ienākuma nodokļa aprēķināšanu un no- maksāšanu.

Tā par ienākuma slēpšanu no aplikšanas ar nodokli, individuālās nodarbošanās noteikumu pārkāpšanu, par to, ka laikā netiek ie- sniegti likumā noteiktie uzskaites, pārskata vai kontroles dokumenti par ienākumiem no uzņēmēja vai citas darbības, kā arī par finansu inspekcijas amatpersonu kompetencē esošo norādījumu nepildīšanu var uzlikt naudas sodu līdz 1000 rubļu apmērā.

Bez tam par noteiktā termiņā nenomaksāto nodokli tiek aprēķī- nāta un piedzīta soda nauda 0,3 procentu apmērā no parāda sum- mas par katru nokavēto dienu.

Pēteris STAFECKIS, rajona finanšu inspekcijas priekšnieks

Zemes pievilksanas spēks

Klāt sējas laiks

Pavasara satraukums pārpēmis katru, kam ir zeme un zemnieka dvēsele. Visas zi- mes rāda, ka būtu laiks sēt zirņus. Tie, pro- tams, nebaidās aukstuma, taču drošības la- bad konsultējies ar populārā sējas kalendā- ra autoru agronomu Jāni Jirģensonu.

Jā, zirņus var sēt jau 30. un 31. martā, viņš apstiprināja, arī gurķus, ķirb- ļus un kāpostus. Protams, šie datumi sakrīt ar Lieldienu, bet tas ir svētgigs darbs, ko cilvēks var arī atļauties.

Taču nebūs lieki atgādināt, ka gudra saimniece nekad visus zirņus neiesēj. Kā- du saujiņu allaž atstāj kabatā. Kuru pir- mo satiek, tam piedāvā, lai... pašas dā- rā zirņi ir tīri no tārpiem.

Sēja ir tāds darbs, kas no cilvēka pra- se koncentrēšanas. Garāmgājējs sēja- ju ne-

kādā gadījumā nedrīkst traucēt. Vecos laikos, kad labību sēja, neviens pat labas dienas neesot lāgā atņēmis. Ja tomēr kādu garāmgājēju gribēja paviļt uz zoba, tad zemnieks pavaicājis: «Vai tad tu, diķā klīdzams, dievpaļigu vien apkārt iznēsā?»

Sevišķi atjautīgiem jābūt jaunsaimnie- kiem, kuriem, kā zināms, netrūkst arī skauģu. Labības sēšanu nevajagot sākt no tūruma malas, lai skauģis nevar atrast pirmo birzi un druvai neko launu pa- darīt... (Bet, ja nu kāds tomēr grib, lai kaimiņam labība nepadodas, tad ar pliku dibenu jāpārbrauc pār apsēto tūrumu.)

Pušiņiem būtu ielāģojama vēl viena gudrība — sēja laikā pie meitām negu- lēt, tad labība krietot vēdrē un līni klūs-

tot melni. Bet, lai cilvēki galīgi bez priekiem nedzīvotu, laikus jāsabružē alus, sevišķi tiem, kas nodomājuši izaudzēt labus miežus.

(Stiprāku gan neko sējas laikā kārtīgs zemnieks nedrīkst dzert. Ja nu kādu mācot pārlieka kare pēc sevī — jāpa- sūka rabarbera gabaliņš.)

Kā vienmēr, arī šopavasara rūpju ne- tūks mazdārziņu īpašniekiem, jo piemērotas tehnikas ir gaužām maz. Nāksies vien sasplaut sauģās un ķerties pie lāpstas. Bet tulzņas vislabāk ārstēt ar skābu kāpostu «plāksteriem» un ozolu mizu novārijuma kompresēm. Brūci, kas sākusī strutot, mazgā ar piena sūkalām.

Arājs vienmēr godā turējis zirģu. Ja tas sāk pagurt, nobertiet tā ciskas ar sal- mu vīkšī un ierieģiet ar degvīnu. Zir- gam spēkus ātri atjauno maize, ko dod maziem kumosniņiem no rokas. Pārskatot Jāna Jirģensonu «Sējas kalen-

dāru», uzmanību saista tas, ka tajā ir daudz «tukšu» dienu. Agronoma padomi vairāk domāti tā sauktajiem nenormā- ļiem pavasarim. Bet pašreiz, kā visas zīmes rāda, pagaidām viss ir līdzsva- rā. Tātad arī rāzu mazāk apdraudēs ne- ļausības. Tāpēc, ja zeme atļauj, jāsej!

Nav jāaizmirst, ka pavasara cēlienam ir sava dziļāka jēga, piemēram, 9. maijam. Jirģensonu kalendārā pretī šim datumam ievilkta svītriņa. Kāpēc? Izrādās, ka tā ir krusas diena, un cilvēks, kas seko dabas kalendāram, šai dienā neko nesēj, lai negaiss nenoposta paveikto. Senos laikos krusas diena zemnieki vispār nav strā- dājuši, ja nu vienīgi pielabojuši kādu vecu tīltu. Lai nu dabas valdnieks pavada mūs visos pavasara darbos un pasargā no ļauna!

Anna LIEPNIECE, LETA korespondente

Zeme, darbs un gods

VEROJUMI LATVIJAS AGRONOMU BIEDRĪBAS KONGRESA

«Zeme, darbs un gods» — šāds bija Latvijas Agronomu biedrības II kongresa vadmotīvs. Tika runāts gan par pārmaiņām laukos, gan agronomu darba stila maiņu, gan arī par to, ka zemei ir vajadzīgs zemnieks un nav svarīgi — liels vai mazs, bet lai būtu īsts. Derētu atcerēties arī to, ka katram, kas kopj zemi, jābūt saimniekam. Bet vai tā ir?

Savā forumā agronomi pamatā runāja par zemi, un to, kas saimniekos uz tās.

Skaidrs gan ir viens — kādu laiku pastāvēs gan kopsaimniecības, kas vēlāk varbūt kļūs par savu sabiedrībām, gan arī zemnieku saimniecības, bet to vajadzētu veidot tik, cik spējamos nodrošināt ar lauksaimniecības inventāru, būvmateriāliem un finansēm, mājlopus zaudēs paši.

Laiks pierādījis, ka zeme dod bagātus augļus un pati kļūst auglīga tikai tad, ja tās kopjam ir ciešas saites ar zemi, ja izjūt tās piederību un ir droši par savu nākotni. Ja šīs saites mazinās vai izzūd, mazinās arī rūpes par zemi, un tad visu savā varā paņem krūmi un meži. Latvijas zemei visdrīzākā laikā jāatgūst rūpīgus saimniekus, kas prot un spēj to kopt, apstrādāt. Lai uzsāktā agrārreforma dotu pozitīvus rezultātus, nepieciešams tuvākajā laikā atturēties no intensīvi izmantojamo platību sadalīšanas sīksaimniecībās. Jāstimulē lielu zemnieksaimniecību veidošanās, likumdošanā papildus jānosaka atbildība par lietošanā nodoto platību izmantošanu. Nav jāielaujama to aizaudzēšana ar nezālēm vai aizlaišana atmatā. Pret nolaidīgajiem apsaimniekotājiem jāparedz sankcijas līdz pat zemes atsavināšanai. Pagastu un rajonu tēmes komisiju sastāvs jāpapildina ar agronomiem un citiem zemkopības lietpratējiem, jo pašlaik visā republikā ir tendence piemirst

par agronomiem, it kā viņiem nebūtu sakara ar zemi.

Kongress pieņēma rezolūciju «Par saimniecības agronomu statusu», kurā teikts, ka šīs profesijas ļaudis liekulīgi tika uzskatīti par zemes saimniekiem, bet īstenībā administrācija centās viņus padarīt par paklausīgiem izpildītājiem. Viņiem bija darbs, kas sezonā ilga līdz septiņām dienām nedēļā no saules līdz saulei, alga, kas neatbilda pūlēm un atbildībai. Nav brīnams, ka daudzi pameta profesiju, citi iedragāja vai zaudēja veselību.

Agronomi ir pelnījuši valsts varas aizstāvību un prot:

— jānosaka, lai saimniecību agronomi savā profesionālajā darbībā ir pilnīgi patstāvīgi, to galvenais uzdevums ir augsnes auglības un kvalitatīvas augkopības produkcijas ražošanas palielināšana. Darba zaudēšanas gadījumā, neatrodot nodarbošanos specialitātē, jāparedz pārkvalificēšanās iespēja par valsts līdzekļiem. Apstākļos, kad vēl nedarbojas piesaistināts brīvais tirgus, jānosaka palīdzība personīgo transporta līdzekļu iegādei.

Kongresā izskanēja domas par nepieciešamību samazināt sociālo nodokli laukos, radīt iespēju saņemt subsīdijas par minerālmēsliem un kalpošanas darbiem, vismaz 70 procentus izmaksu segt no budžeta līdzekļiem.

Par agronomu biedrības prezidentu vienbalsīgi ievēlēts J. Aušeklis.

Sogad LAB savos darba plānos iekļāvuši republikas aršanas sacensību rīkošanu, pasaules agronomu kongresu iūlii sākumā, piedalīšanos mežu un dārzu dienās ārī. Paredzēts piešķirt balvas «Zelta vārpa», izvirzīt kandidātus balvai «Sējēis», atgūt bliušo īpatnumu — Burtnieku muīžu.

Irena SAITERE, LAB valdes locekle

Rajona statistikas nodaļa apkopojusi svarīgākās ziņas par zemnieku saimniecību darbu 1990. gadā visos 19 pagastos. Kādu tad ainu paver šīs ziņas?

SEJUMU PLATĪBA UN STRUKTŪRA

Kopīgā zemes platība, ko apsaimnieko zemnieki, rajonā ir 1765 hektāri. Pārī simtam ir sešos pagastos — Preiļu, Rožkalnu, Upenieku un Upmalas, tajā skaitā Rudzētu un Rušonas pagastos turpat pie trim simtiem hektāru. Par lielām šīs saimniecības nevar nosaukt. Graudaugus visvairāk pērnajā gadā — ap 112 hektāriem sējusi Rožkalnu pagasta zemnieki, kartupeļus vairāk audzējuši rušonieši, viņi tāpat vairāk nodarbojušies ar dārzeņiem — 5,5 hektāri, bet Upmalas pagasta zemnieki audzējuši vairāk par 10 hektāriem cukurbiešu. Visur liela vēriba vēltīta lopbarības kultūrām. Rajonā tām atvēlēja vairāk par 1023 hektāriem. No 160 līdz 220 hektāriem Rušonas un Rudzētu pagastos, kur šādu saimniecību ir vairāk.

Patikami, ka zemnieki neatbaidās no linu audzēšanas — diviem līdz trim hektāriem to bija Aizkalnes, Galēnu, Riešņu, Rožkalnu, Upenieku un Upmalas zemnieku saimniecībās, tas ir, — 1,60 līdz 5,10 procentiem no kopīgās sējumu platības.

Kopīgi zemnieku saimniecībās pērn graudaugiem atvēlēja 34 procentus no sējumiem, kartupeļiem — 4, dārzeņiem — 1,3, cukurbietēm — 1,9 un lopbarības kultūrām — 58 procentus, tajā skaitā ilggadīgie zālāji lopbarības kultūrām aizņēma 94,9 procentus.

AUGKOPĪBAS PRODUKCIJA

Pavisam rajonā saražoti 7018 centneri graudu, 2982 centneri cukurbiešu, 5516 centneri dārzeņu. Līnšķiedras iegūts vairāk par 50 centneriem, tajā skaitā 30 centneri ir Aizkalnes pagasta zemnieku saimniecību rēķinā. Bez tam vairāku pagastu zemnieki audzējuši arī augļus un ogas, pavisam to ir ap 66 centneriem. No 10 līdz 25 centneriem šīs produkcijas saražojusi Aizkalnes, Vārkavas un Galēnu pagastu zemnieki.

Ļoti raibi izskatās ar ražību. Te lielā mērā vainojami sliktie laika apstākļi, tomēr ne visur tie varējuši radīt sliktu noskanojumu zemniekos. Augstākās ražas — gandrīz 43 centneri graudu no hektāra —

bija Galēnu pagastā, ap 32 centneriem graudu no hektāra vidēji savāca Riešņu pagasta zemnieki, pa divdesmit centneriem druzas deva no hektāra Aglonas un Rudzētu pagastu zemniekiem, bet tajā pašā laikā Silajānos — tikai 0,7 centnerus. Vidēji rajonā šīs rādītājs ir 11,7 centneri.

Vēlēšanās ir. Bet ja rokas par isām...

Kartupeļu audzēšanā priekšā ir Riešņu pagasta zemnieki — viņu ražas sastāda ap 254 centneriem bumbulu, Aglonas, Aizkalnes, Galēnu un Upenieku pagastos ir no 130 līdz 170 centneriem, bet rajonā vidēji — tikai 77,2 centneri. Si kultūra slikti padevās Vārkavas, Saunas (mazliet vairāk par 12 centneriem) un citos pagastos. Cukurbiešu vidējā ražība bija 88,5 centneri (Rožupes pagastā 353 cnt., Galēnu — 289 cnt.), linu — 3,5 centneri (Aizkalnes pagastā — 10 cnt.).

LOPKOPIBAS PRODUKCIJA

Ienākumu lauvas tiesu zemniekiem devusi lopkopības produktu realizācija. To saimniecības rajonā saražojušas 11297 centnerus piena un 4464 centnerus gaļas dzīvsvārā. Abos veidos līdperpozīcijās ir Aizkalnes, Rudzētu un Rušonas pagasti, piena lielāko daudzumu ražojusi rušonieši — 1792 centnerus, bet gaļas — rudzētieši — 754 centnerus. Gaļas ieguvē lielāku īpatsvāru ieņem liellopi (2756 centneri).

Vienpadsmit pagastu zemnieki nodarbojušies ar vilnas

ražošanu realizācijai, kopā tajos šīs vērtīgā lopkopības produkta iegūti 588 centneri, tajā skaitā Aizkalnes pagasta zemnieku saimniecībās ir 131, un Rušonas — 125 centneri vilnas. Olu ražotāju bija vēl mazāk — sešos pagastos, iegūts 34,7 tūkstoši olu. Arī šajā rādītājā vadībā ir Rušonas (14,9 tūkstoši) un Aizkalnes (11,1 tūkstoši) pagasti.

TEHNISKAIS NODROŠINĀJUMS

Sajā isajā rezumējumā biežāk tika pieminēti galvenokārt triju pagastu — Aizkalnes, Rudzētu un Rušonas — zemnieki, zināmā mērā tas tāpēc, ka šajos pagastos vairāk zemnieku saimniecību. Var teikt, ka viss sasniegtais nebūt nav robežlīnija, kurai pār šīs saimniecības nav spējīgas tikt, var ražot daudz vairāk. To apliecina atšķirības starp spēcīgākajām un mazāk veiktīgām. Bet, jāsaprot: zemniekam diezļ vien ir laba vēlēšanās, ieceres, saprašana, bet rokas izrādās par īsām, nepiecīgām, lai savu saimniecību padarītu par priekšzīmīgu. Kādreiz bieži atkārtoja teicienu: «Ne ar skaltu, bet ar prātu», taču bez darba roku pietiekama skaita grūti (un neiespējami) «gāzt kalnus». Bei ar tehnisko nodrošinājumu reti kura saimniecība spēj padziļoties.

Rajonā zemnieku rīcībā ir 148 traktori (hektāra koncentrācija Rušonas pagastā — 24, Rudzētos — 16), 29 kravas automašīnas (Preiļu pagastā — 5, Rušonas — 4), 99 traktorvilkmes arklī, 97 kultivatori, 30 sējmašīnas, 71 grābeklis, 88 plaujmašīnas. No visas šīs tehnikas Aglonas pagasta zemniekiem pieder tikai 1 traktorvilkmes plaujmašīna, Vārkavas pagasta zemniekiem — 1 traktors un 1 traktorvilkmes arklis. Tāpat ir Stabulniekos — tie «bagātāki» par 1 traktorvilkmes plaujmašīnu. Un tā tālāk. Daudz maz labāk ar piekabes inventāru un mehanizēto vilcējspēku apgādājušies Rudzētu un Rušonas pagastu zemnieki.

Mūsu laikos tikai ar ģimeņu locekļu roku spēku un zirgu vai diviem, kas ir saimniecībā, lielus laukus pievarēt un augstas ražas izaudzēt nav iespējams.

Zemnieka saimniecībā jātur kāds desmits un vairāk govju, bet slaukšanas iekārtu šajās lopu novietnēs kopā ir 22, piena dzesētavas 17. Nevienas no šīm iekārtām nav Aglonas, Aizkalnes, Galēnu, Preiļu, Silajāņu, Stabulnieku pagastos.

VISTAS visplāšāk audzē personiskajās saimniecībās, tās tur arī lielsaimniecībās, piļu audzēšana lietderīga, ja tuvumā ir ūdens ar barību nodēriem augiem un dzīvniekiem, tad graudu barību var samazināt uz pusi. Zosīm toties vajadzīgas ganības ar zāļu zelmeni — līdz ar to jāizlieto pavisam maz graudu un, kad zoslēni apspalvojušies, var iztikt pat bez graudiem. Titāriem, savukārt, ir stipras, garas kājas, tie var tālu staigāt un labi izmantot paliekas pēc labības novākšanas.

Putni visātrāk no visiem dzīvniekiem, ko tur zemnieki, sāk atmaksāt iztērētos līdzekļus. Pavasarī nākušī pasaulē, tie jau pēc 60—80 dienām realizējami, bet pašlaik gaļas baloži vēl ātrāk. Visa dzīve putniem, atskaitot dējējvistas un citus vaislas putnus, iekrīt ganību sezonā.

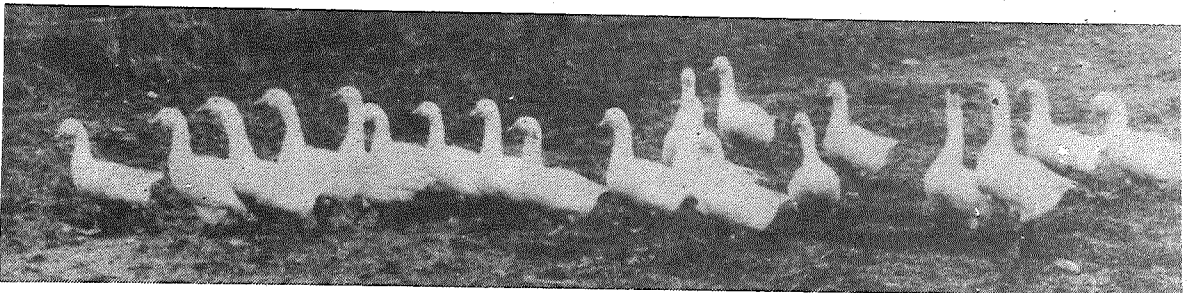
Vasarā putnkokpjiem ir nelieļa atelpa — jaunputni jau pietiekami nostiprinājušies un var paši sameklēt barību. Ja nav plašuma, kur vistām pastaigāties, iestāda salātu dobi — to lapas ciens pat jaunputni. Vasaras laikā var noņemt vairākas ražas. Izmantojamā arī nezāles, ko savāc dārzu rāvēšana.

Zosis labi piemērojas dažādiem barošanas un turēšanas apstākļiem, ganībās vasarā apēd ar diviem kilogramiem zāles. No tauņrinziežiem priekšroku dod aboliņam, lucernai, no graudzālēm — vārpatai, pļavu skarenei, smilgāi.

Bez mājputniem zemnieka saimniecībā nav dzīvības

Sos putnus var izmantot zemeņu, biešu, kukurūzas, puķu, augļu dārzu rāvēšanai. Visas nezāles neēd, bet tikai tās, kas labi garšo un tās tad iznīdē labāk, nekā pats apzinīgākais rāvētājs, neiet tālu no traukiem ar dzeramo ūdeni.

Pareizi izmantojot zosu barības labas ganības, rudeni tās nav daudz jāpiebaro ar konservēto barību. Ja vasara ir sausa un labu

ganību nav, vasarā un rudeni jādod zaļbarība, graudi vai to paliekas. Rūpīgi jākopj zoslēni spalvu augšanas laikā, jo tie patērē daudz enerģijas apspalvojumam veidošanai, augšanai — neželosim arī graudus. Odenī laiž pēc četrus nedēļi vecuma sasniegšanas (pīlēm kājas nevajadzētu ļaut sasalpināt līdz divu nedēļu vecumam).

Ja tuvumā nav ūdenskrātuves un nav kur apmazgāt spalvas, zosis un pīles var iztikt, taču bez peldes jūtas sliktāk. Jāierīko kaut primitīva «peldētava» — ierok zemē sili, kurā var viegli iekāpt un izkāpt.

Zosīm nav vajadzīgas plašas ganības — var iztikt ar platībām pie mājas, dārzos, upju un ezeru krastos, kur turēt nelielos nožogojumus. Pīles izdevīgāk audzēt tur, kur ir ar augu un dzīvnieku valsts barību (glivenes, ūdensziedi,

vārdes, gliemeži) bagātas ūdens tilpes — dienā šie putni var apēst ap 300 gramiem augu un kukaiņu, pie ūdenskrātuvēm var ietaupīt 30—40 procentus barības, tie sekmiīgi salasa dārzā tārpus, kukaiņus, kāpurus un gliemežus, pret kuriem grūti cīnīties. Piebaro noteiktā laikā rītos un vakaros, lai no ganībām pieradinātu nākt mājās.

Titāri labi izmanto ganības, salasa tur kukaiņus, kāpurus, gliemežus, sliekas, nepalaidz garām arī vardi vai peli. Ganībās atrodas no pirmās pavasara zāles līdz vēlam rudeni, vismijāk uzturas grāvjmalās, krūmos, gravās, kur daudz kukaiņu, tārpu, citas dzīvības radības, rugainēs pēc ražas novākšanas.

Pērļu vistas Latvijā maz izplatītas, taču zemnieku saimniecībās

tām jāierāda vieta vismaz skaistā apspalvojumā, diētisko olu un gaļas ziņā medijumam līdzīgās gaļas dēļ. Ilgo pastaigu laikā tās iegūst dažādu barību — kukaiņus, tārpus, gliemežus, peles, nezāļu sēklas, droši var izlaist dārzā, jo nekašājas. Tām iekaršojušies Kolorādo vaboļes kāpuri — atbrīvo dārzus no šīm kaitēklis, mīļpiemeņu lapas un ēd spalvainos kāpurus (no putniem tos ēd vēl tikai dzeguzes). Pieaugušies putni nav izvērīgi, pilnīgi nodrošina sevi ar dzīvnieku valsts izcelsmes oibaltumu.

J. UZULENS.

LLVZPI vadošais zinātniskais līdzstrādnieks

Pakalpo „Būvzinis“

Mūsu, Preiļu rajonā, tāpat kā lielākajā daļā pārējo Latvijas Republikas rajonu, izveidots Latvijas celtniecības inženieru savienības «Būvzinis» atbalsta punkts. Šajā sakarībā runājam ar atbalsta punkta vadītāju Ivanu Nilovu.

— Kam un kādus pakalpojumus sniedz atbalsta punkts?

— Mūsu pakalpojumus var izmantot visi, kam tas vajadzīgs: rūpniecības uzņēmumi, kolhozi, valsts saimniecības, kooperatīvi, sabiedriskās organizācijas un, protams, individuālie būvētāji.

Pakalpojumi ir konsultāciju veidā (būvju rekonstrukcijā, to konstrukciju izmaiņā, aizsardzībā no gruntsūdeņiem, sēnītes, kas «saēd» koksnī, iznīcināšanā, celtniecības materiālu ražošanas tehnoloģijas uzlabošanā utt.), kā arī tipveida projektu korigēšanu, dzīvojamā māju, saimniecības ēku, siltumtīklu, lopkopības fermu, noliktavu, dārzu glabātavu, ēdnicu, dārza mājiņu, vasarnīcu, dažādu rūpnieciskās un leiksaimeciskās ražoša-

nas objektu, atļūšanas ierīču, piebraucamo ceļu, teritorijas labiekārtošanas, tirdzniecības paviljonu, sabiedriskās ēdināšanas punktu u. c. individuālo projektu izstrādāšanā.

— Kas vajadzīgs no pasūtītāja jūsu pakalpojumu saņemšanai?

— Rakstveida iesniegums ar savas vēlmēs motivējumu. Tālākais risinās darba kārtībā: darba līgumcenas noteikšana, līguma noslēgšana ar pasūtītāju, paredzot darba izpildes laiku.

— Kā tiek sadalīta par darba līgumiem nopelnītā nauda?

— 70 procenti — darba alga darba veicējiem, 20 procenti — atskaitījumi Latvijas celtniecības inženieru savienībai «Būvzinis», 10 procenti — atbalsta punkta uzturēšanai. 37 procenti no darba algas summas — pārskaitīšanai sociālās nodrošināšanas mērķiem. Tas viss apmēram ir par 30 procentiem mazāk no summas, ko pasūtītājam vajadzētu maksāt jebku-

ram projektēšanas institūtam vai konstruktoru birojam.

— Kas ir jūsu līgumu ar pasūtītājiem izpildītāji?

— Latvijas celtniecības inženieru savienības «Būvzinis» biedri. Tie ir augsti kvalificēti sava amata speciālisti ar lielu projektēšanas vai zinātniskā darba stažu.

— Kādos termiņos pasūtījumus izpilda?

— Pasūtījumu izpildes laiku nosaka līgumā ar pasūtītāju. Mēs noteikti (obligāti) apmierināsim pasūtītāja vēlmi viņa noteiktajā termiņā. Individuālās dzīvojamās mājas projektu izstrādāsim 1—2 mēnešos, visus pārējos projektus — atkarībā no to sarežģītuma un darbu apmēra. Varu teikt, ka līdz šim nav bijis gadījumu, ka mēs pasūtītāja pieteikto projekta dokumentāciju sagatavotu vēlāk, kā tas paredzēts līgumā. Projekta pasūtītājs var brīvi izvēlēties tā izpildītāju.

— Kā ir ar projektu darba kvalitāti? Vai to garantējat?

— Mums savas firmas gods ir dārgs. Un vēl: ņemot vērā, ka projektu izpildītāji ir augsti kvalificēti sava aroda speciālisti, šau-

bu par viņu zemu darba kvalitāti nevar būt.

— Vai ir vajadzīga izstrādātāja projekta dokumentācijas papildus saskaņošana ar ugunsdzēsības uzraudzību, sanitāri epidemioloģisko staciju utt.?

— Projekti tiek izstrādāti saskaņā ar celtniecības normām un noteikumiem un nekāda papildus saskaņošana nav vajadzīga. Tas nepieciešams tikai tad, kad projekta pasūtītājs celtniecības procesā izdara izmaiņas (atkāpes) no projekta.

— Kā jūs domājat: vai ar laiku caur jūsu vadīto atbalsta punktu pasūtījumu skaits pēc celtniecības projektu dokumentācijas pieaug?

— Domāju, ka lietišķi cilvēki, uzņēmumu un saimniecību vadītāji nepalaidīs garām izdevību par samērā lētu cenu, īsos termiņos un nevainojamā kvalitātē saņemt vajadzīgo projektu vai jebkuru konsultāciju celtniecībā. Citos republikas rajonos, kur šādi atbalsta punkti atvērti agrāk nekā pie mums, pasūtītāju pēc celtniecības projektu dokumentācijas netrūkst, to

skaitis pieaug. Domāju, ka tā būs arī pie mums.

— Vai pieņemam pasūtījumus no citiem republikas rajoniem vai pat no citām republikām?

— No citiem republikas rajoniem pasūtījumi jau ir, no citām republikām — pagaidām nav. Ja tādi pasūtījumi būs — pieņemsim, tikai nenodarot pāri pasūtītājiem no mūsu rajona.

— Kad jūs pasūtījumus pieņemat?

— Katru pirmdienu no pulksten 16 līdz 18 ir mans pieņemšanas laiks Līvānos, Stacijas ielā 5, Līvānu PMK galvenā inženiera kabinetā, telefons — 44169. Pēc šīs adreses un pa šo telefonu manī var sameklēt arī citās dienās no pulksten 7.30 līdz 17.00.

— Un pēdējais jautājums: vai jūsu šajā pašlaik tik vajadzīgajā darbā ir arī grūtības?

— Pagaidām ir vienīgā grūtība: Agrobanksa Preiļu nodaļā nav atverts norēķinu konts. Ceru, ka tuvākajā laikā šis jautājums tiks atrisināts. Citos rajonos tas jau izdarīts.

Ar Ivanu Nilovu sarunājis Jānis GURGONS

Šis saldais vārds — demokrātija

● Sakarā ar I. Vībāna rakstu «Vienotība vai vienādība?» «Novadnieka» šī gada 19. marta numurā.

Ak, šis demokrātijas laiks! Katrs runā, ko grib, izskaidro, kā vēlas. Domu pluralisms. Tā rezultātā E. Rubine rakstā minēta četras reizes blakus J. Saleniekam. Jā, demokrātija devusi plašākas tiesības, bet atbildību vēl neprasa, pienākums bieži vien izpaliek. Faktu sagrozišana, dezinformācija presē pēdējā laikā kļuvis par normālu parādību, jo publicē visu. Pagaidām apvainojam, taču paredz, ka pienāks laiks atbildēt — arī jums, cienjamais deputāt I. Vībān, par saviem vārdiem. Cik tad ilgi var tā ķengāties, izkropot faktus, tos pagriezt sev vēlamā virzienā?

I. marta sapulcē Līvānu kultūras namā, atrodoties vienā no pēdējām rindām un nesagaidot pat tikšanās ar deputātiem noslēgumu, Jūs I. Vībān, spriežat par mani presē, par manu dusmu aizturēto (bet varbūt priekā apvesto) balsi, tā pa istam nemaz nesadzirdot manis teikto. Tāpēc atkarīju to pašu toreiz sapulcē

teikto: «Nāciet tuvāk, deputātkungs, parunāsimies!»

Līvānos tādu tikšanos reizi, domāju, būs vēl daudz. Neapšaubāmi visās tajās centīšos piedalīties kā Līvānu pilsētas iedzīvotāja (kopš dzimšanas). Arī turpmāk kā vēlētajā lūgšu ikvienu deputātu vispirms izteikties par vietējiem jautājumiem un risināmām problēmām (vēl jo vairāk tad, ja kāds deputāts — tautas kalps jau savas uzstāšanās sākumā strikti ierobežos laiku limitu stundas apjomā, kā to darīja Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts N. Beļskis I. marta sapulcē), tikai tad pievērsties aktualitātēm pasaulē.

Vai nu tā drīkst, deputāt I. Vībān? Mani redzot un dzirdot pirmo reizi, spriest par agitācijas darbu Līvānu I. vidusskolā, kur es strādāju par skolotāju? Zināt, esmu kategoriski pret skolēnu iesaistīšanu «lielo politisko jautājumu» risināšanā, kur nu vēl par agitācijas izvēšanu par viņus ne-

saistošiem un viņiem vēl pagaidām nesaprotamiem jautājumiem. Joprojām esmu pret skolēnu iesaistīšanu parakstu vākšanas vai ielūgumu iznēsāšanas kampaņās, kā to diemžēl praktizē tautfrontieši. Skolēniem jālemj un jārisina savi, skolas dzīves jautājumi.

Ne parunājuši, ne lāgā pat saskatījušies esam, bet Jūs, deputāt I. Vībān, atļaujieties caur avīzi spriest par «maniem vecajiem labajiem laikiem». Kāpēc tad tāda manis vienādošana, kas vijas cauri visam rakstam negatīvos toņos? Tādēļ man jāpastāsta, kā bija: cik jauki bija tajos ekskomsordzes un ekspartordzes laikos. Daudz tika darīts sabiedriskā kārtā. Atklāšu noslēpumu — ja dara par naudu, samaksu, iztrūkst priekā. Ticiet — tā ir, pēc sevis zinu. Toreiz gaismas stundu bija par maz, lai pārdomātu un izstrādātu Valkas rajona jauniešu masu pasākumu scenārijus. Kad tad jaunatni ir interesējusi kaila ideoloģija, dogmas, frāzes? Nekad! Ne tad, ne tagad. Tāpēc komsordzei bija daudz jādomā un jāstrādā. Citādi pēc savas dabas es nevaru. Arī

tagad — skolotājas darbā. Ticiet man: skumji vērot tagad mūsdienu jaunatni, kuras lielā daļā nav nekādu ideālu, kuru interesē tikai video un disko.

Ekspartordze... Jūs, deputāt I. Vībān, neesat bijis neviens manis vadītājs kādreizējā partijas sapulcē, lai par to nicinoši izteiktos presē. Jūs «sabitzināt» krāsas. Jā, atskaitās! Dieva tā kunga, darba kolektīva vai sirdsapziņas priekšā. Tas nemaz nav peļami. Pienāks arī Jūsu laiks un kārta atskaitīties savu vēlētajai priekšā kā deputātam, tautas priekšā — kā Pilsoņu komitejas priekšsēdētājam. Manā ekspartordzes laikā zināmai daļai cilvēku vismaz bija disciplīna un atbildība, tagad tā zudusi pat daudziem Augstākās Padomes deputātiem.

Mans partordzes laiks aizritēja Valkas rajona Evelē starp vienkāršajiem lauku ļaudīm. Pateicoties tam, ka biju partordze, man piederēja dienesta mašīna, un tikai ar tās palīdzību spēju nokļūt pie vientuļniekiem attālākajos kolhoza nostūros. Šī dienesta mašīna partordzei kalpoja arī, lai cilvēkiem sniegtu pat medicīnisko palīdzību, zāļu un maizes aizvešanai vecajiem ļaudīm. Nekad nepa-

braucu garām kolhoza cilvēkiem, bērniem, neaizvīzinot tos līdzī, nepalīdzot viņiem nokļūt attiecīgajā, vajadzīgajā vietā.

Evelē, kur strādāju par partordzi, tika iedibinātas vietējās dzīves tradīcijas, sākot no sejas līdz rāžai, Ligo svētki — pa vidu. Sadarbībā ar kinoamatieru grupu kinokriķi A. Lejiņa vadībā izveidojām vairākas filmas.

Cienjamais Vībānkungs! Iekams par kaut ko rakstāt, vispirms tas ir labi jāpazīst un jāiepazīst. Tā ir tukša runa par ideoloģiskās bagāžas uzņemšanu asinis ar mātes pienu. Ekspartordzes gadi aizvadīti organizatoriskajā darbā, darbā ar cilvēkiem. Man asinis joprojām ir darbs ar cilvēkiem. Tas pašreiz skolotājas darbā ar 5. c klases skolēniem iemiesojas ik dienas. Pamatā ir individuālais darbs — audzināšana, priekšmetu mācīšana, saskare ar skolēnu vecākiem. Nevietā skan Jūsu termins «Vienādība». Manā līdzšinējā darbā viscaur līdzī ir gājusi tikai dažādība. Ticiet tam!

Ar cieņu —

E. RUBINE,

Līvānu I. vidusskolas skolotāja

Mēs — par patstāvību!

Vieglo automobiļu tehniko apkopju stacijas adresi Pēterniekos zina daudzi, un daudz ir tādu, kas jau izmantojuši tās pakalpojumus. Te remontē visu marķu vieglo automobiļu dzinējus un virsbūves, izdara tehniskās apkopes. Pagājušajā gadā iesākti stacijas paplašināšanas darbi, tajā

skaitā būvē gāzes katlu māju, automobiļu mazgātavu, atļūšanas iekārtas.

— Jau šomēnes kā jaunu pakalpojumu veidu sāksim vieglo transporta līdzekļu virsbūvju krāsošanu, — stāsta maiņas meistars Pēternis Rimicāns, — pašlaik tikpat kā uzbūvēta mazgātava.

— Seit vēl skaitās Daugavpils TAS 33. filiāle, bet sagatavota dokumentācija par pāreju uz patstāvību, iesākts darbs, lai to iegūtu. Tādā kārtā nonāk rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas pakļautībā, saglabājot arī ražošanas apvienības «Latvijas autoserviss» struktūrvienības statusu. Ar šo jautājumu risināšanu nodarbojas vecākais meistars Vladislavs Vaivodis.

— Patstāvības iegūšana mūs apmierina, — sarunu turpina P. Rimicāns, — būsim saimnieki savas mājas.

Pēterniekos strādā 15 cilvēki. Atskaitot maņu meistarus, divus noliktavu pārziņus, ietso darbu darītāju nav daudz, toties viņu veikums nav mazais, katram jāiztur pilna slodze, tad divas dienas atpūšas.

— Pie mums iegriežas daudz

garāmbraucēji, bet pastāvīgie klienti ir no Preiļu un Jēkabpils rajoniem — individuālie transporta īpašnieki, tāpat strādājam arī ar valsts un saimniecību automašīnām. Dienā ir līdz trim desmitiem pasūtījumu — gan sīki remontdarbi, apkopes, gan gadās arī kas nopietnāks, — paskaidro P. Rimicāns.

A. MEZMALIS

Dienas kārtībā numur viens

Nost ar netīrību!

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja aicina iestāžu un uzņēmumu kolektīvus, iedzīvotājus aktīvi iesaistīties pilsētas tīrīšanas un sakopšanas darbos. Ar komunālā dienesta spēkiem vien šo lielo darbu nepaveikt. Kā liecina līdzšinējā pieredze, tad vienā, divās vai trīs dienās tas nav izdarāms. Bez tam teritorijas nevien jāuzkopj, bet jāuztur kārtībā visu laiku.

Aicinām uzņēmumu, organizāciju un iestāžu teritorijas sakopt iespējami ātrāk un negaidīt 15. maiju, pēc kura ne-

izdarīgajiem tiks piemēroti noteiktie naudas sodi. Parks jāsakārto līdz 22. aprīlim. Katra iestāde un uzņēmums par kā kopj tai agrāk ierādīto teritoriju. Ja kādam tā piemirsusies, lai nekautrējas iegriezties pilsētas izpildkomitejā.

Izveidota komisija, kurā ietilpst deputāti, Kultūras fonda Preiļu kopas un citi sabiedriskie aktivisti, kuri šopavasari vēri sekos kārtības ieviešanai, palīdzēs organizēt talkas, uzmanis, kā savas teritorijas uztur personīgo namu īpašnieki. Protams, pilsētā ir daudz

skaistu māju, kuru saimnieki ir ļoti rūpīgi. Bet daudz ir tādu, kuru namu pagalmi ir viena vienīga atkritumu izgāztuve.

Aicinām visu lieko no sava pagalma aizvēkt prom jau pavasarī un nevis gaidīt, ka dražas noslēps nāru un vibotņu audze. Talkas dienās organizēsim autotransporta piebraukšanu pie individuālajām dzīvojamajām mājām, iestādēm, uzņēmumiem. Protams, līdz tam laikam visiem atkritumiem jābūt savāktiem (tā, lai transports var piebraukt. Pašiem jārupējas par to iekraušānu mašīnā. Ja nu kādam prom vedamā ir ļoti daudz (piemēram, pēc celtniecības darbu pabeigša-

nas), tad vajadzētu pašiem pieteikt transporta līdzekli pa telefonu nr. 21095. To pašu gribu attiecināt uz talmniekiem, kuri strādās parka sakopšanā. Atkritumi ne tikai jāsavāc kaudzēs, bet pašiem jāiekrauj mašīnās.

Pilsētas izpildkomiteja ļoti cer, ka uzņēmumi, kam ir lielākas teritorijas (tirdzniecības organizācijas, «Lauktechnika», siera rūpnīca, starpsaimniecību celtniecības organizācija un pārējās) šopavasari ar savām teritorijām galā tiks laikus. Gribetos īpaši pakāvēties pie Preiļu siera rūpnīcas dzīvojamā namu masīva. Te vajadzētu rūpīgāk padomāt par apzaļmošanu (īpaši pie mājām, kas

uzceltas nesēn), aktīvāk sakopšanas darbos iesaistīt iedzīvotājus. Aicinu arī mūsu cienījamos pensionārus pastrādāt parkā un dzīvojamā teritoriju sakopšanā. Mēs ļoti ticam, ka gan talkas dienās, gan turpmāk par savu ielu uzturēšanu pienācīgā kārtībā interesēsies pilsētas deputāti. Vēlreiz gribu brīdināt, ka ar soda naudām mēs nebeidzam (kā tas varbūt bija agrāk). Mēs principiāli un likumā noteiktajā kārtībā sodīsim visus, kas savu teritoriju nesakops un neuzturēs kārtībā.

J. BRICS,

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs

PREIĻU IEDZIVOTAJI! LIDZ 15. MAIJAM SAKARTOSIM PILSETAS TERITORIJU!

TIRIBU UN KARTIBU — KATRĀ PAGALMĀ UN KATRĀ IELĀ!

Invalīdu biedrība darbojas

Kopš pagājušā gada jūnija mūsu rajonā darbojas jauna brīvprātīga sabiedriskā organizācija — Invalīdu biedrība, kuras mērķis ir apvienot visus invalīdus sabiedriski derīgam darbam. Patlaban biedrībā jau iestājušies 120 cilvēki. Viņu vidū — invalīdi kopš bērnības, darba un kara invalīdi. Vārdu sakot, cilvēki ar grūtu likteni. Visiem mūsu biedrības locekļiem izsniedz vienota parauga apliecinību.

Lai gan pēdējā laikā republikā šiem cilvēkiem tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, par ko liecina pensiju palielināšana saskaņā ar jauno likumu, tomēr daudziem invalīdiem nepieciešamas ne tikai valsts, bet arī visas sabiedrības rūpes.

Biedrības valde cenšas sniegt invalīdiem palīdzību. Tiem, kam klājas sevišķi grūti, piešķiram materiālus pabalstus, apmaksājam speciālo apavu vērtību. Materiālo palīdzību varam sniegt tāpēc, ka daudzi mūsu uzņēmumi pēc valdes lūguma krājbankā 145. rēķinā pārskaitījuši noteiktas naudas summas.

Vieni no pirmajiem naudu invalīdu vajadzībām pārskaitīja Līvānu stikla fabrikas (direktors J. Skreivers), Preiļu siera rūpnīcas (direktors V. Solovjovs), Līvānu PMK (priekšnieks O. Bubnovskis), Preiļu 24. ceļu pārvaldes (priekšnieks I. Muzikants), Preiļu sakaru mezgla (priekšnieks M. Lomakins), mājbuves kombināta kolektīvi. Dažādu uzņēmumu vadītāji, kuriem pērn bija radušies finansiālas dabas grūtības, apsolijuši naudas līdzekļus pārskaitīt šogad («Lauktechnika», biokīmiskā rūpnīca).

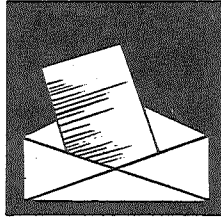
Invalīdiem nepieciešama arī rajona izpildkomitejas un rajona patērētāju biedrību savienības palīdzība nodrošināšanā ar pirmās nepieciešamības precēm. Pēc mūsu lūguma rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs I. Sņikš uzdeva rajona patērētāju biedrību savienības priekšsēdētājam uzmanīgāk izturēties pret invalīdu vajadzībām un iespēju robežās tās apmierināt. Patērētāju biedrību savienības vadība apsolijuši tuvākajā laikā Preiļos un Līvānos atvērt «zēlsirdības» nodaļas, kur tiks apkalpoti tikai invalīdi — mūsu biedrības locekļi. Biedrības valde viņiem izsniedz arī talonus papildus benzīna iegādei.

Daudzi jautā, kā var iestāties biedrībā. Līvānu un apkārtnē pagastu iedzīvotājiem, lai nevajadzētu mērot ceļu uz Preiļiem, jāpieskaņās pa tālruni 43010 valdes loceklim Vladislavam Kulakovam, bet pārējiem jāierodas Preiļos, Raiņa bulvārī 26, 3. istabā, tālrunis 21282.

Aicinām visus nākt pie mums un kopīgi risināt nebūt ne vieglos ikdienas jautājumus.

A. SLOBODJERS,

Invalīdu biedrības rajona valdes priekšsēdētājs

Liekie cilvēki vai darba tirgus krīze

Bezdarba problēma skars arī mūsu pilsētu, par to jāpdomā, cik iespējams ātrāk.

Tas, ka vairākos rūpniecības uzņēmumos sašaurinās ražošanas apjoms sakarā ar izejvielu un komplektējošo detaļu nepietiekamību, radīs strādnieku un inženierietehnisko darbinieku skaita samazināšanos. Kas tad pirmām kārtām tiks atbrīvots?

Skaidrs, ka nekvalificētie strādnieki (galvenokārt jaunieši), pirmspensijas vecuma personas, mātes, kam ir mazi bērni, inženieriethniskie darbinieki. Pēc mazo tirdzniecības uzņēmumu privatizācijas «risku grupā» var nokļūt arī pārdevēji, palīgstrādnieki. Pašlaik mūsu pilsētā šajā grupā var ieskaitīt 87 pusaudžus. Tāpēc jauniešiem, kuri beidz vidusskolas, vajadzētu iestāties skolās, kuras gatavo mūsu rūpniecības uzņēmumiem vajadzīgus speciālistus. Līvānos ir vajadzīgi traktoristi, šoferi, gāzes un elektrometinātāji, elektromontieri, autoatslēdznieki, atslēdznieki, galdaļnieki, vienmēr liels pieprasījums ir pēc stikla izpūtējiem.

Meitenēm pilsētā pieprasītās specialitātes ir šuvēju, aparātu uzraudžu, laborantu, ekonomistu, stikla izpūtēju, kontrolieru, audzinātāju, medicīnisko māsu, frizieru un citas.

Tie, kuri vēlas iegūt augstāko izglītību, mūsu pilsētā var strādāt par inženieriem mehāniķiem, inženieriem silumtehniķiem, inženieriem elektriķiem, inženieriem konstruktoriem, pedagogiem, ārstiem un tam līdzīgi. Visus minētos speciālistus gatavo republikas augstākās un vidējās specialās mācību iestādes. Uzņēmumu vadītājiem jau tagad jāgatavo darba vietas tiem vidusskolu absolventiem, kuri kādu iemeslu dēļ nevar turpināt izglītību. Līvānu 1. vidusskola darba devējiem var piedāvāt 60—70 cilvēkus, bet 2. vidusskola — vēl vairāk: 100—110 cilvēkus. Kopā, tātad, var būt ap diviem simtiem cilvēku. Labi būtu, ja lielākā viņu daļa, zinot, ka pilsētā nav liela pieprasījuma pēc darba rokām, turpinātu izglītību profesionāli tehniskajās skolās, tehniskumos, augstākajās mācību iestādēs.

Iespējams, ka Līvānu deputāti kopā ar uzņēmumu vadītājiem ap-

sprīdīs, kā nodrošināt ar darbu mātes, kam ir mazi bērni, pusaudžus un invalīdus. Daudzi no viņiem būtu ar mieru strādāt ar pārtraukumiem vai saīsinātu darba dienu. Uz celtniecības organizāciju bāzes varētu izveidot mēbeļu ražošanas cehu — tās ļoti vajadzīgas.

Mūsu republikā izstrādāts un parlamenta apspriešanai nodots likumprojekts par cilvēku nodarbinātību, kur paredzēts arī bezdarbnieka statuss, izstrādāts kompensāciju izmaksu mehānisms, noteikta kvota uzņēmumiem sakarā ar invalīdu un jauno speciālistu obligātu pieņemšanu darbā. Ja mūsu dienests ar laiku tiks paplašināts, tad varēsīm prognozēt, kādas specialitātes būs vajadzīgas tuvākajā laikā un cik daudz. Tad uz šo paredzējumu pamata valsts iestāžu lēmumos varēs nodarboties ar esošo un iespējamo bezdarbnieku pārkvalificēšanu.

Nebūtu par sliktu mūsu republikā izveidot sociālās aizsardzības institūtu, kurā varētu uzņemt speciālistus ar augstāko izglītību, kas palikuši bez darba — ekonomistus, filologus, enerģētiķus.

Jaunajā darbības sfērā — sociālās labklājības — speciālistu pārkvalificēšanās nav sagaidāma, mums vispār nav speciāli izglītotu sociālo darbinieku. Tādi cilvēki traumēti, saniknoti un izmisuši sabiedrībā kaut mazliet spētu noņemt spriedzi. Jo asākas ir attiecības sabiedrībā, jo lielākas pretrunas starp cilvēku un valsti, jo vairāk vajadzīga reāla katra aizsardzība. Rietumos jau sen sapratuši, ka vesels cilvēks ar teicamu noskaņojumu ir daudz izdevīgāks sabiedrībai, nekā tas, kurš pastāvīgi raustās, skatās pulkstenī — vai nav laiks izņemt bērnu no dārziņa, kur dabūt zāles vai nopirkt saulespuķu eļļas pudeli.

Noslēgumā neliels rezumējums: cik stabilā strādās mūsu pilsētas rūpniecības uzņēmumi, tik lielas iespējas būs izveidot progresīvu, ekonomiski noturīgu tirgu.

M. NOSKOVŠ,

darbā iekārtošanas biroja ekonomists Līvānos

Atgriezoties pie publicētā

„Bija vai nebija“

Avīzē «Novadnieks» šī gada 19. martā bija publicēts rakstiņš «Bija vai nebija», kurā tika citēta anonīma vēstule par to, ka no Vācijas pienākuši divi vagoni ar pārtikas produktiem, ko rajona Sarkanais Krusts sadalījis pa blatam. Redakcijas piebildē

bija norādīts, ka saņemti daži konteineri. Šajā sakarībā paskaidroju: 7. februārī rajona Sarkanais Krusts patiešām no Latvijas Sarkanā Krusta saņēma paciņas, kas bija pienākušas no Vācijas. Nekur nav norādīts, ka paciņas paredzētas tieši

daudz bērnu ģimenēm. Pēc komisijas lēmuma produkti un mantas sadalītas saskaņā ar sarakstiem, kurus iesniedza rajona iecirkņu pediatri, psihiatrs, nepilngadīgo lietu inspekcija, sociālās medmāsas. Produktus un mantas saņēma endogēno slimību slimnieki, tā dēvētās nelabvēlīgās ģimenes, mate-

riāli slikti nodrošinātās daudz bērnu ģimenes, kurās ir pieci un vairāk bērni, vienutuli vecie cilvēki, kam visvairāk nepieciešama materiālā palīdzība.

A. VASIĻJEVA,

Preiļu rajona Sarkanā Krusta biedrības priekšsēdētāja

Sakārtot ģimenes dārziņus

1990. gada 20. decembrī Latvijas Republikas Augstākā Padome pieņēma likumu par zemes nodokli. Saskaņā ar to Līvānos par vienu kvadrātmētru zemes jāmaksā trīs kapeikas. Tuvākajā laikā tiks izdarīta ģimenes dārziņu pārmēršana — inventarizācija. Lai nerastos sarežģījumi un pārpratumi, katram īpašniekam līdz šī gada 20. aprīlim obligāti dārzā jāuzstāda plāksnīte (vai jā-

piestiprina pie inventāra uzglabāšanas mājtņas) ar dārziņa reģistrācijas numuru.

Ja šādu plāksnīšu nebūs, tiks uzskatīts, ka dārziņš ir bez īpašnieka, šie zemes gabali tiks nodoti citiem lietotājiem, jo pieprasījums ir liels. Bijušo īpašnieku pretenzijas netiks ņemtas vērā.

L. GUSARS,

Līvānu pilsētas izpildkomitejas zemes ierīkotājs

REIZ BIJA...

Neskatoties uz grūtajiem krīzes apstākļiem, stingrajiem ražošanas un kontroles noteikumiem, 1932. gadā eksportam ražotā sviesta daudzumā Latgalē I vietā bija Vakarjāņu centra piensaimnieku sabiedrība, otrajā — Viļānu «Krāce», bet trešajā — Silajāņu pagasta piensaimnieku sabiedrība «Krevi».

♦ Zvejniecība tika veicināta kā lauksaimniecības papildus nozare. Rušonas ezeru sistēmas rajonā (Cirišu, Rušonas, Puščas, Feimaņu, Jašas un citi ezeri) vidēji gadā nozvejoja 45 tonnas zivju, piektā vietā Latgalē pēc Lubānas, Ludzas, Krāslavas un Rāznas ezeru rajoniem.

Pēc B. Briškas savāktajām ziņām

Mūs' māsiņas adīklī puķes, rozes ieadīja...

Izstādes mūsu skolā netiek bieži rīkotas, bet mājturības kabinetā tās gan nav retums. Tas — mājturības skolotāju Marijas Spiridovičas un Janīnas Linužas audzēkņu rūpīga darba rezultāts. Par šīm skolotājām varētu pateikt daudz labu vārdu, bet pats galvenais ir, ka viņas pa istam mil savu darbu un ar to rada prieku arī mums, meitenēm, nākošajām saimniecēm.

Darbs sākas ar šķietami pašu vienkāršāko: mācāmiem nolasīt shēmas, adīt, šūt. Taču tam visam, kā izrādās, nepieciešama pacietība, kuras mums ļoti bieži trūkst. Bet pamazām rodas pirmās ieceres. Sākumā — paraugi, tad sarežģītāki darbi.

Izstādē var izsekot šai pārejai. Lūk, 6. klases meiteņu tamborējumi. Glīti suvenīri — ieliktņi. Katrs labprāt kļuva par šādas mantas īpašnieku. Ejam tālāk, un skatiens apstājas pie 7. klases meiteņu darbiem. Te ir dažādos stilos izšūtas blūzes — N. Kirilovas darbs, sarežģītie un smalkie J. Kulikovas, Lebedevas darinājumi. Sevišķi glīti Kristīnes Kalniņas modeļi (apakšējā attēla pa labi). Kristīne tēru darināja visu gadu, tā

oriģinalitāte izpaužas izšuvuma saskaņotībā ar auduma krāsu gammu.

Sevišķa vieta izstādē atvēlēta astotklāšnieču darbiem. Te ir rakstaini cimdi, akurāti noadīti, saskaņotām krāsām. Adītājas — T. Tihomirova, J. Dobrovoļska, R. Viļčinska. Starp citu, Renātes Viļčinskas darbi vienmēr redzami izstādēs. Pērn viņa uzvarēja konkursā «Saturieties, Pelnrušķītes!»

Vienpadsmito klašu audzēkņu darbi atšķiras ar savu sarežģītību un apjomu. Te ir batikoti saīvesu komplekti, citi daudzveidīgi darbi. Bet Irinai Baženovai izdevusies brīnišķīga kleita mazajai māsaī. M. Spiridoviča ar sirsniņu atceras arī bijušās audzēknes, kuras ir gājušas viņas pēdās. T. Lohatkina pašlaik strādā ateljē, I. Sulce, studējot Daugavpils pedagogiskajā institūtā, apgūst arī blakus specialitāti — mājturības skolotāja.

Patikami redzēt meiteņu priecīgās sejas, stāstot par nodarbinātību un dzirdēt skolotājas vārdos apmierinājumu par savu darbu.

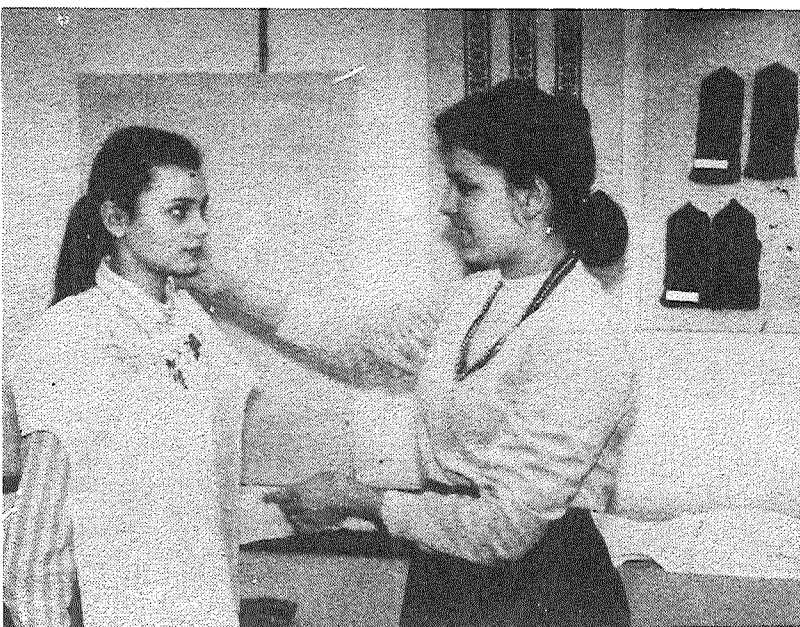
Inga PETROVA,

Līvānu 2. vidusskolas 7. a klases skolniece

Attēla pa kreisi: Ilona Rīmšne un darbmācības skolotāja Marija Spiridoviča ir apmierinātas ar šuvumu.

Y. MOROZA foto

Celojošā baznīca

Republikas nozīmes arhitektūras pieminekļu skaitā ir arī Jersikas pareizticīgo baznīca. Sim unikālajam dievnamam bez tam vēl ir interesanta vēsture.

1866. gadā pēc Ziemeļrietumu novada galvenā pavēlnieka Kaufmaņa rīkojuma tika uzcelta baznīca. Tā apkalpoja Daugavpili izvietotās karaspēka daļas. Baznīcu iesvētīja 1871. gadā.

Ar Polockas eparhijas rīkojumu dzelzs baznīca 1904. gadā tika pārnesta uz Cargradi — tagadējo Jersiku. Par to bija parūpējies vietējā mužniece A. Aleksejeva.

Eparhijas vadība pirms tam bija atsūtījusi uz Daugavpili un Jersiku Polockas garīgās kūrījas locekli protohijeriju Vasiliju Govorski. Viņš noskaidroja, ka eparhijas rīcībā atrodas «dzelzs baznīca», kas uz laiku bija nodota kara resoram. Tajā pašā laikā kara ministrija lūdza atļauju minētās baznīcas nojaukšanai, lai atbrīvotu vietu jaunās Borisa un Gleba kara katedrāles celtniecībai. Daugavpils dzelzceļa darbnīcu vadītājs inženieris Borjajevs piedāvāja savu palīdzību gan baznīcas izjaukšanas darbos, gan tās iekraušānā vagonos.

1914. gada 17. augustā Jersikā, netālu no stacijas, tika ielikti jaunā dievnama pamati, bet 1905. gada 9. oktobrī dzelzs baznīca (13x9x6 m) ar Polockas un Višņevskas bīskapa Serafima svētību tika iesvētīta un to veica protohijeris P. Bellavins.

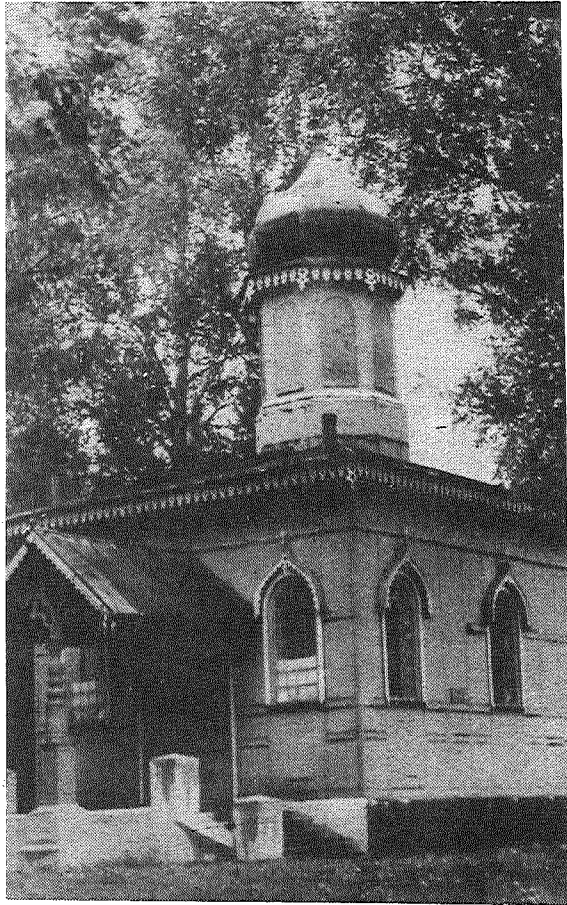
Dzelzs baznīca joprojām palika Daugavpils Aleksandra Nevskas katedrāles pakļautībā un visas lūgšanas tajā vadija šī dievnama garīdznieki. Vēlāk pie baznīcas uzcēla māju, kurā atradās baznīcas skola. Pirmā pasaules kara gados cieta baznīca, bet no skolas pāri palika tikai pamati.

Pateicoties Jēkabpils mācītāja Vladimira Borozdinska pūlēm, dievnamam drīz vien tika atjaunots, un 7—8 reizes gadā šeit tika noturēti dievkalpojumi.

1936. gada 25. oktobrī Jersikas pareizticīgo baznīcu pēc kapitālā remonta svinīgi iesvētīja Jelgavas bīskaps Jakovs. Ja vēl īsi pirms pasaules kara Jersikas draudzē skaitījās 111 locekļi, tad tagad ap pussimti. Un tomēr starp rajona pareizticīgo draudzēm Jersikas draudze ir pati lielākā.

Voldemārs ROMANOVSKIS

Jāņa SILICKA foto

Bija svētku prieks

Ik katrā namā, ik katrā ticīgā sirdī ienācis Lieldienu prieks. Arī — Salenieku pansionāta ļaužu sirdīs, kufrām sasilt palīdzēja līdzcilvēki.

Pirms Lieldienām Aglonas dekanā P. Onckulis, citi prāvesti Salenieku iemītniekiem noturēja Svēto Misi, uzklāja grēksūdzes. Svētku ritā pirmie sveicēji bija Greižu ģimenes ansamblis «Vāldzīte». Bet otrajās Lieldienās savus draugus sveikt bija ieradusies Preiļu bērnu dārza «Pasaciņa» folkloras grupas dalībnieki. Skanēja dziesmas, sasitoties jautri paušķēja līdzatvestās raibās olas. Liels prieks un savijojums vecajiem ļaudīm bija par šo apciemojumu, bet jo sevišķi — Veronikai Daukstei, jo mazie ciemiņi mīļi jo mīļi sveica viņu dzimšanas dienā.

Lielu paldies teic Salenieku pansionāta ļaudis visiem, kas neizmirsma viņus un apciemoja Lieldienās — šais prieka un pateicības svētkos.

B. MIKĀNE

Četrdesmitgade

Gadi. Gari gadi ir gājuši un aizgājuši gan pa vasaras ziedu pieburšām plāvām, gan pa ziemas sniegotajām ielām, bet teātra mākslu mīloši cilvēki ir atraduši ceļu un laiku uz kultūras namu, kur pirms četrdesmit gadiem, 1950. gada rudenī, toreizējā vecajā Biedrības zālē sāka darboties drāmas kolektīvs.

Kādu dienu kultūras namā ieradās jauna sieviete, ģērbusies plānā rudens mētelī, un teica kultūras nama direktoram Robertam Brūverim, ka viņu kultūras nodaļas vadītājs norīkojis darbā par mākslinieciskās daļas vadītāju. Direktors parādīja mazu istabiņu un teica, ka te visiem kopā būšot jāstrādā. Tā savu darbu pēc Latgales teātra likvidēšanas uzsāka Lauma Balode — mūsu Laumiņa.

Laumiņa sāka meklēt cilvēkus — pašdarbības aktierus — savai iecerētajai un mīļākajai Jāņa Raiņa lugai «Pūt, vējiņ!». Izradē darbojās Zenta Paberza, Emilija Ručevska, Alvine Rudzāte, Anna Paberza, Jānis Dricis, Biruta Stare, Alfrēds Staris, Valentīns Sīpols, Ieva Zinge. Sie pirmie aktieri bija Livāņu pilsētas kultūras nama dramatiskā kolektīva celmlauži. Viņiem vajag pateikties par kolektīva turpmāko darbu. «Pūt, vējiņ!» skanēja ilgi un tālu.

Nākošais kolektīva iestudējums bija A. Arbužova «Satikšanās ar jaunību». Lugā prasmiģi izveidotas daudzas dramatisks un komiskas situācijas. Līdz ar to tā ir saistoša un patīk skatītājam. «Ists kalnā kāpējs drikst atpūsties tikai kājās stāvo», saka autors. Tādi bija arī pašdarbnieki. Mums nebija savas mēģinājumu telpas, nebija skatuves. Pacietīgi gaidījām kinoseansu beigās, tikai tad sākam mēģinājumus. Bieži vien, īpaši ģenerālmēģinājumos, kad rītausma sārtotās vecā kultūras nama logos, mēs, viens otram labrītu sakot, nokāpām no skatuves, lai pēc pāris stundām sāktu savu parasto darba dienu. Šīs divas lugas bija kolektīva darba sākums. Šo lugu iestudējām divas reizes: 1950. un 1970. gadā — kolektīva 20 gadu jubilejā.

Pašdarbības kolektīvs auga. Auga arī cilvēku interese par mūsu kolektīva izradēm. Skatītāju zāle allaž bija pārpildīta. Tas mūs iedrošināja, uzmundrināja. Sākām iestudēt R. Blaumaņa «Uguni». Jāteic, ka šī luga bija ciets rieksts: dekorācijas, kostīmi. Tas viss sagādāja daudz rūpju un negulētu nakšu, bet mūsu enerģija neapsīka. Paši meklējām rekvizītus, šuvām tērpus... Skatītāji un teātra mākslas draugi atzinīgi novērtēja mūsu darbu. Augstu vērtēja Roberta Brūvera, Jāņa Griezāna, Alfrēda Stara, Aleksandra Grotkera, Marijas Ignatovas un citu pašdarbības aktieru tēlojumu. Ar šo lugu iemilējām R. Blaumaņa darbus.

Sākām iestudēt V. Lāča «Zvejnieka dēlu». Livāniešiem patika šī izrāde. Un to skatītājiem rādījām vairākas reizes. Zāle nekādā veidā netūvēja. Savu mīlestību uz teātra mākslu mēs parādījām arī kaļmīņu rajonu skatītājiem. Mūsu rīcībā bija smagā mašīna. Tur salikām dekorācijas, iekārtojāmies paši. Mūs nebaidīja ne sals, ne lietus. Braucot pa grumbulājiem ceļiem, salūza soli, uz kuriem sēdējām, nosalām, izmirkām, dažreiz nācām kājām mājās.

Kā jau minēju, skatītājiem un mums pašiem patika un vēl šobrīd patīk R. Blaumaņa darbi. «Pazudušā dēla» iestudējums ir kolektīva augstākais sasnie-

gums. Ar šo lugu piedalījāmies Latgales kultūras nedēļā Rīgā 1958. gada decembrī. Uztājamies J. Raiņa Akadēmiskajā Dailē teātrī. Izrādes sagatavošanā Laumiņai daudz palīdzēja Nopelniem bagātais skatuves mākslinieks un režisors Osvalds Krēslīns.

Patīkami trauksmainas bija Rīgā pavadītās dienas. Vislielāko prieku mums sagādāja tas, ka divus aktierus — Mikus tēva lomas atveidotāju I. Baltzosu un Ažas lomas atveidotāju A. Rudzāti — aicināja pāriet profesionālo aktieru rindās Dailē teātrī. Bet viņi atteicās, palika uzticīgi savai profesijai, savam pašdarbības kolektīvam.

Kultūras nedēļā Rīgā ir atstājusi neizdzēšamu iespaidu mūsu pašdarbniekos. Vēl šodien nav gaisušas no atmiņas atsauksmes, kuras par mūsu darbu izteica izcili latviešu teātra mākslas pilāri. Piemēram, Lilita Bērziņa novērtēja: «Visiem dalībniekiem ir lielisks savstarpējais kontakts, dabiskums attiecībā un rīcībā, pie tam viņi prot labi citi citu klausīties un dzirdēt...» F. Ertneris: «Veiksmīga izrāde, kura mūs savijņoja ar neparastu dvēselisku siltumu, cilvēciskumu un sirsnību. Sevišķi lielu iespaidu atstāja aktrise Alvine Rudzāte, kas izpilda Ažas lomu. Es nepārtēicos, uzrakstot vārdu aktrisei.»

Mājās atgriezāmies ar unikālu Kultūras ministrijas vēlti — klavierēm «Rīga». Tā bija balva par radošu darbu. Tā pie Dailē teātra rampām toreiz noslēdzās liels darba celiens mūsu teātra vēsturē. Livāņu stacijā mūs sagaidīja ar ziediem, spēlēja pūtēju orķestris Dekterova un Usova vadībā.

Toreiz likās, ka tikai spārnu trūkst, lai varētu tālu aizlidot... Tā mēs nolēmām tālu «aizlidot» uz Kaspijas jūru. Iestudējām A. Kuličenko lugu «Mūsu jūrmala». Piedalījās gan vecie, gan jaunākie paauzdes aktieri: V. Svīlpe, V. Silīņa, I. Kokoriša, un citi. Vienlaikus iestudējām Aspazijas «Zeltīti» un R. Blaumaņa «Sālnu pavasari». Tādā veidā varējām iesaistīt vai visus. Pieaugot aktieru skaitam, mēs ķeramies pie smagāka darba — V. Lāča «Zītaru dzimtas». Smago dekorāciju dēļ nevarējām sniegt viesizrādes, kaut gan bija ielikts liels darbs. Luga ātri vien «apklusā». Sajā izradē nāca klāt Teodors un Dzidra Steinbergi, A. Laizāne, Lūba Lāce, J. Lācis, A. Vucens, A. Dārziņš, V. Stikāne un citi.

Sākām strādāt pie Baratašvili «Spārītes». Darbība notiek saulainajā Gruzijā. Lugā stāstīts par cilvēku dzīvi, jaunību attiecībām, dažādiem raksturiem. Daudz dziesmu. Skatītāji atzinīgi novērtēja V. Vīgantes lugu «Palmas zaļo vienmēr». Īpaši tā patika jaunībiešiem. Tāpēc to rādījām arī citviet.

Drāmas kolektīva repertuārs paplašinājās. Iestudējām «Atpūtas dienu», «Miljons par smaidu», «Seskis», «Viņa kļūda» un citas lugas. Ar pedējo tīkām izvērīti uz republikas dramatisko kolektīvu skatī. Guvām atzinību, saņēmām Goda rakstus.

Vēlāk atkal tikāmies ar Blaumiņu — iestudējām «Indrānus». Neaizmirstami bija Indrānu tēvs un Indrānu māte Lūbas un Jāņa Lāču atveidojumā. Tēli patiesi, pārdzīvojami bagāti. Sekoja «Jaunauzde», «Annas kļūda», «Divas Ievas», «Mašēnka». Galveno lomu uzticējām Teklai Davidenko. Toreiz viņa bija sika meitenīte ar dzirkstošu acu skatu un lielu

vēlēšanos būt aktrise. Tagad viņa ir vecmāmiņa, bet savu Mašēnku, droši vien, vēl nav aizmirsi.

Atkal atgriezāmies pie Blaumaņa, iestudējot viņa «Trīnes grēkus», kur savas lomas nepārspējami atveidoja Marija Spūle un Zenta Paberza. Tad sekoja «Lauņais gars». Rēzeknes tautas teātra režisors V. Varslavāns augstu novērtēja mūsu izrādi un bija sajūsmā par Mantrauša lomas tēlotāju Solku.

J. Jaunsudrabiņa lugā «Jo pliks, jo traks» darbojās mūsu kolektīva visvecākais pašdarbības aktieris Vilis Stikāns. Viņš jau agrā jaunībā, 30. gados, kad teātra skolas pedagoģis Zeltmatis Livānos iestudēja «Jūras gaigaliņu», tēloja minētajā lugā. Šis bija pēdējās izrādes vecajā kultūras namā, jo aiz Dubnas tapa jaunā kultūras nama ēka. Pirmā izrāde jaunajā kultūras namā bija «Brīnumzāle». Mūsu rindas papildinājās ar jauniem pašdarbniekiem. Atnāca V. Geriņš, Puškeiru ģimene, I. Jačmenkina, V. Svirsks, M. Livdāne un citi.

V. Lāča «Vainīgie» iestudējums jaunajiem aktieriem bija sarežģīts uzdevums, tomēr viņi veiksmīgi tika galā ar savām lomām. No jauna iestudējām «Skroderdienas Silmačos», ar kuru piedalījāmies republikas drāmas kolektīvu skates finālā Stučkā. Visus šos gadus esam bijuši uzticīgi Blaumanim, iestudējot vairāk kā desmit lugas.

Visus šos gadus sūliera pienākumus veica Leontine Muceniece un Velta Ozoliņa. Dekorācijas zīmēja J. Matjušonoka un J. Lācis.

Laumiņas režijā ir iestudētas ap 60 viencēliena un vairākcēliena lugas. Kolektīvā ir darbojušies ap 100 pašdarbības aktieru. Bet nu Laumiņa ir atgriezusies savā bērības un jaunības zemē — Daugavas kreisajā krastā, savā bērības mājā. Kas gan būtu mūsu kolektīvs bez Laumiņas? Viņa vairāk nekā 30 gadus bija gan režisore, gan grimētāja, gan skatuves strādnieks, gan... Tāpat jāsaka: kas gan būtu kultūras dzīve Livānos aizgājušajos gados bez Laumas Balodes, bez cilvēka, kas sevi visu atdeva mūsu pilsētas kultūrai? Paldies, Laumiņ, par tavu lielo mīlestību uz teātra mākslu, par iedegto dzirkstelīti mūsu — livāniešu sirdīs, par to, ka vēl šodien kultūras namā darbojas drāmas kolektīvs.

Tā mēs «apklusām» kādu sezonu. Pēc tam kultūras nama jaunās direktores, Andas Reidzānes režijā tika iestudēta H. Gulbja «Medību pils». Lugā darbojās jau «vecie» pašdarbnieki Ināra Jačmenkina, Dainis Puškeiris, klāt nāca Jānis Markots un Aivars Smelcers. Šo iestudējumu ar labiem panākumiem rādīja vairākas reizes.

Pēc tam drāmas kolektīva vadību un režiju kultūras nama vadība uzticēja man — šo rindīņu autorei. Iestudējām V. Vīgantes «Kad rūsā plaiksnās». Klāt nāca jauni dalībnieki Aina Jurdža, Sandra Mikule, Ligita Biukšāne, Eriks Mazjānis, Jānis Stolerovs, Andris Slesarevs. Luga rakstīta kā atklāta saruna ar jaunībiešiem un viņu audzinātājiem. Tā izraisa nopietnas debates un pārdomas ikvienam, kurš to ir noskatījies.

Atkal pieversāmies mūsu Blaumanim šoreiz iestudējot «No saldenās pudeles». Pie mums atgriezās «vecie» aktieri Alvine Rudzāte Lavizes lomā, Antons Gušars—

Jubilejas rindas drāmas kolektīvam

Taušķa lomā, Dainis Puškeiris—Rendēna lomā. Pirmos soļus uz skatuves spēra Ilze Lāčāja — saimniece, Lavizes māte, Valentīna Leonova — Aucēs loma, Pēteris Novokšanovs — Kriša lomā. Šī ir varen dzirkstoša joku luga, kurā cinās divas tik nopietnas lietas kā manta un mīlestība. Un cauri visiem jucekļiem mīlestība iznāk kā pilnīga uzvarētāja. Ar šīs izrādes fragmentiem piedalījāmies Daugavas teātru kopīgajā uzvedumā Ikšķilē. Mūsu iestudējumu novērtēja atzinīgi.

Ilgi domājām, ar kādu lugu piedalīties republikas drāmas kolektīvu skatē. Nolēmām palikt uzticīgi Blaumanim un iestudējām «Pazudušo dēlu» jaunā sastāvā. Mūs saistīja lugā izteiktās problēmas. Tās sasaucās ar mūsdienām: audzināšana ģimenē, radināšana darbam, prasīgums, mīlestība uz zemi, godīgums — skan vairāk nekā aktuāli. Tēlus atveido pašdarbības aktieri gan no kolektīva dibināšanas sākuma (A. Rudzāte, A. Gušars, E. Kovalovs), gan ar zināmu pieredzi (D. Puškeiris, I. Jačmenkina, J. Markots, E. Mazjānis, I. Lāčāja, V. Leonova, A. Jurdža), gan «jaunie» (L. Valainis, A. Staris, J. Ancāns).

Iestudējums bija labs, paties, «visi» lotāji bija dabiski. Ar šo izrādi tīkām izvērīti uz republikas drāmas kolektīvu skates finālā Madonā. Mūsu lielais darbs tika novērtēts pozitīvi. Vislielāko atzinību guva Krustiņa (P. Novokšanovs), Matildes (A. Jurdža), Ažas (A. Rudzāte), Ilzes (I. Jačmenkina) un Mikus (D. Puškeiris) lomu tēlojums. Saņēmām ziedus, Goda rakstus un naudas prēmiju. Atšķirībā no iepriekšējam skatēm, tās noslēgums notika Nacionālā teātra telpās. Mums visiem bija dota iespēja noskatīties šeit «Skapēna blēdības».

Priecīgi par sasniegto, ar vēl lielāku dedzību ķeramies pie kārtējā darba. Un lai uz laiku dotu saviem nerviem atslodzi, iestudējām Elīnas Zālītes trīsdarbu gadu komēdiju «Maldū Mildas sapņojums». Tā ir jautra tautas luga: rotalīgs spēles prieks, straujš temps, dialogu sprīgana atjautība. Luga ir par mīlestību, kas var izpausties ļoti dažādi. Visi lugas personāži mīl, katrs pēc savas dabas, bet visi — īsti un patiesi. Izradē piedalās visu paaudžu aktieri. Ar lielu prieku kolektīvā uzņēmām Vitāliju Nešpuru no Daugavpils Tautas teātra. Viņš ir atveidojis daudzas skaistas lomas gan latviešu, gan krievu klasiku darbos. Mūsu kolektīvā viņš sagatavoja Inķa lomu «Pazudušajā dēlā» un Kriša—«Maldū Mildas sapņojumā».

Gatavojoties kolektīva četrdesmitgadei, iestudējām Linduļa lugu «Ozoldēli, liepu meitas». Tā izdota 1924. gadā. Kas uzvarēs? Mīlestība vai manta? To uzzināsiet, noskatoties šo izrādi Livāņu kultūras namā.

Daudz ūdeņu Daugavas straume ir aizskalojusi uz jūru. Dubnas krastos daudzreiz ziedējušas ievas... Tikai veco aktieru soļi ir kļuvoši gausāki, matos iemirdzas sudrabs, bet sirdī ir prieks par padarīto, par to, ko padarījis vēl jaunā aktieru audze, gribas ticēt un novēlēt, lai viņu soļi uz pilsētas kultūras namu būtu vēl drošāki.

A. PABERZA,

režisore

Tomēr pasmaidīsim!

UZMANTBU!

LASĪET! DOMĀJET! ZVANĪET!

Ja tu esi nopietns, drūms un sairdzīgs Latvijas Jaunatnes Progresā savienība biedrs, tad nāc 13. APRĪLĪ uz Jautro un atjautīgo kluba konkursu Preiļu kultūras namā un pasmaidī kopā ar mums! Neskatoties uz to, ka mūsu dzīve ir kļuvusi tik... un tā... un ļoti... tomēr pasmaidīsim, būsīsim augstāk par visām likstām un nedienām un kopā ar Moldovas Novo — Anenu, Krāslavas, Rēzeknes un Preiļu rajonu jauniešu komandām meklēsīsim atrisinājumus mūsu samilzušajām problēmām. Protams — arī smaidīsim un priecāsimies, jo, kas to lai zina, varbūt jau drīzumā arī par šīm vērtībām būs jāmaksā cietā vai «burzītā» valdītā.

Tu jau smaidī? Tev ļoti pietāv.

Bagātas, «jaunas un interesantas» sponsorus gaida šī pasākuma organizatori —

Latvijas Jaunatnes Progresā savienības Preiļu rajona komiteja

Sporta klubs „Cerība” informē

BASKETBOLS

Latvijas jaunatnes čempionāta zonālās sacensības samērā veiksmīgi turpina startēt kluba audzēkņi. Spēlēs ar vienu no Latvijas basketbola centra — Ogres komandām bija jāpiekāpjas «B» vecuma grupas (1975./1976. g.) zēniem un meitenēm, bet «D—II» vecuma grupas zēni (1980. g.) pieveica Ogres I komandu, taču zaudēja Ogres — II komandai. Pēc tam sacensības turpinājās Rēzeknē, kur tika pieveiktas mājinieču meiteņu komandas «B» un «C—I» (1977. g.) un «D—I» (1979. g.) vecuma grupās. Veiksmīgi izrādījās arī izbraukums uz Almiere, kur «Cerības» sportisti piekāpās tikai «D—I» vecuma grupu meitenēm un zēniem, bet uzvarēja «C—I» un «D—II» grupu meitenes un «B», «D—II» grupas zēnus. Līdz zonālo sacensību noslēgumam vairs atlikušas tikai nedaudzas spēles, bet jau ir skaidrs, ka no 7 startējošām sporta kluba «Cerība» dažāda vecuma grupu komandām, cīņās tālāk par Latvijas jaunatnes čempionā medaļām turpinās 5.

Preiļu pilsētas basketbola čempionātā ir noslēgušās priekšsacīkstes un komandas ir finišējušas šādā secībā. Vīrieši. Preiļu I. vidusskola — 7 uzvaras un 1 zaudējums, «Veterāni» un «Agrofirma» — pa 6 uzvarām un 2 zaudējumiem, «Pasts» — 5 uzvaras un 3 zaudējumi, «Latgale», «Lauktehnika» un «Rudzāti» — visi pa 3 uzvarām un 5 zaudējumiem. «Aizkalne» — uzvaras un 6 zaudējumi, siera ūpnīca — 1 uzvara un 7 zaudējumi. Sievietes. Preiļu I. vidus-

skola, «Chaos» un SCO — pa 3 uzvarām un 1 zaudējumam, «Cerība» — 1 uzvara un 3 zaudējumi, kooperatīvā skola — 4 zaudējumi. Tagad pusfinālās vīriešu konkurencē tiksies Preiļu I. vidusskola ar «Pastu» un «Agrofirma» ar «Veterāniem», bet sievietes konkurencē — Preiļu I. vidusskola ar «Cerību» un «Chaos» ar SCO.

VOLEJBOLS

Preiļos risinājās plašs starptautiskais turnīrs volejbolā (1978. g.), kur bez sporta kluba «Cerība» pārstāvēti piedalījās 3 komandas no Leningradas, («Spartaks», «Nevskaja» un «Ekrāns») un viēnas no Saūļiem, Ribinskas un Sovetskā (Kaliningradas apgabals). Mūsu meitenes bija pārāk viesmīlīgas un spēja pieveikt tikai komandu «Nevskaja» (2:1), bet visām pārējām tika zaudēts ar 0:2. Un tomēr, neskatoties uz šiem rezultātiem, ir jāatzīst, ka spēles risinājās ļoti sīvi un tikai sportiskās veiksmes trūkums neļāva priekšītiem tikt vēl pie dažām uzvarām. Piemēram, Saūļu komandai pa sešiem tika zaudēts ar rezultātu 15:17 un ar 14:16.

Par turnīra uzvarētājiem kļuva Leningradas «Spartaka» volejbolistes. Tālākajās vietās ierindojās Sovetskā, «Ekrāns», Saūļi, Ribinska, «Nevskaja» un «Cerība». Preiļu komandā par labāko spēlētāju tika atzīta Natālija Kufro.

FUTBOLS

Draudzības spēlē Ilūkstes «Vārpa» pieveica Preiļu sporta kluba «Cerība» komandu ar rezultātu 1:0. Imants BABRIS, sporta kluba «Cerība» priekšsēdētājs

„Vārpa” joprojām cīnās

Par savu pastāvēšanu zem Preiļu rajona sporta saules joprojām cīnās sporta biedrība «Vārpa», — tā jāteic par biedrības prezidija sēdi, kur pārrunāja kārtējos uzdevumus, gatavojoties biedrības plē-

numam, kas notiks jau šomēnes. Plēnuma darba kārtībā būs vairāki būtiski jautājumi. Viens no tiem — sporta biedrības «Vārpa» padomes priekšsēdētāja vēlēšanas.

Līvānu sportiskā ikdiena

Notika sporta kluba «Līvāni» kārtējā sēde, kur pārrunāja uzdevumus aprīlim. Tika priekšsacīkstes gan par pilsētas spartakiādes organizēšanu, gan par komandu, kuras startē republikas sacensībās, finansālo nodrošinājumu.

SAMS

Turpinās pilsētas spartakiādes šahā sacensības, kur aizvadīta 5. kārtā. Vadība ir izvirzījusi G. Mikulis, V. Oleksenko, J. Rudzāts un L. Filipovs. Taču līderpozīcijas vēl var mainīties, jo sacensības turpināsies.

Arī veterānu sacensībās, kur piedalījās tikai astoņi šahisti, vadība izvirzījusi pamatā tie paši līderi. Pirmajā trijniekā L. Filipovs, G. Mikulis un V. Zukovs.

DAMBRETE

Dambreti spēlēja 12 pilsētas sportisti. Par turnīra uzvarētājiem kļuva A. Jēkabsons, G. Mikulis un J. Rubens.

GALDA TENISS

Līvānu stikla fabrika ir izveidojusi normālu sporta bāzi galda tenisa sacensību organizēšanai. Uzņēmums viesmīlīgi uzņēma arī pilsētas sporta sacensības. To vadīšanu uzņemas sporta veterāns

T. Steinbergs. Par uzvarētājiem kļuva P. Konuhovs, A. Krasņakovs, T. Steinbergs.

TAEKVANDO KĻOST POPULĀRAKS

Sis austrumnieciskais sporta veids Līvānos kļuvis pieejams daudziem rajona jauniešiem un jauniešiem. Nupat notika sekcijas biedru atestācija, kurā piedalījās starptautiskais instruktors, korejijs Aig Coils un republikas taekvando federācijas priekšsēdētājs V. Semenkovs.

Sporta sekcijas deviņiem audzēkņiem piešķīra dzeltenu jostu, trijiem — dzeltenu jostu ar zaļu svitru. Sāds vertējums iesācējiem jau ir pietiekoši vērs nemams.

Starptautiskā instruktora atzīnību izpelnījās audzēkņi A. Onufrijevs, Z. Krūmiņš, A. Rutkovskis. Ar austrumu cīņas sporta veidu aktīvi nodarbojas arī meitenes. Pagaidām vislabākie panākumi A. Kovaljevskai, J. Sadovnikovai, A. Kuharecai.

Bet sporta sekcija, kura darbojas uz Līvānu eksperimentālās koka konstrukciju rūpnīcas bāzes, joprojām uzņem jaunus dalībniekus.

Alma UJENA

OTRDĪENA, 9. APRĪLIS

TV RĪGA

18.00 — Zīnas. 18.05 Mācāmie angļu valodu. 18.25 — «Vēstures lappuses». 19.15 — «Dzīvoklis-3000». 19.35 — «Lūdzu vārdi!». 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — «Zaļais ceļš». 21.30 — Karavīru dziesmas dzied folkloras ansamblis «Budēļi». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Kā klājas. Valmieras teātri?». 23.00 — «Horoskopi, horoskopi».

MASKAVAS I PROGRAMMA

18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Politiskie dialogi. 19.30 — Multiplikācijas filma. 19.35 — Dok. filma «Mūsu planēta Zeme». 20.05 — Mākslas filma «Vieninieces» 2. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Brīnumu lauks». 22.30 — «Atklāta saruna». 23.30 — Vījoliņeks J. Rahlins. 0.30 — Mākslas filma «Mirgoroda un tās iedzīvotāji». 1. sērija. 1.40 — «Kuplāku loku!».

MASKAVAS II PROGRAMMA

18.25 — Futbols. ACSK — «Cernomorec». 20.20 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.35 — «Kolāža». 20.40 — Dok. filma. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Trojas zirgs» 2. sērija. 22.40 — Kinofestivāls «Skatītāju simpātiju balva».

TRESDĪENA, 10. APRĪLIS

TV RĪGA

9.05 — «Zaļais ceļš». 9.35 — «Mākslas pasaulē». 10.40 — «Vēstures lappuses». 11.25 — Starptautiskais sporta deju festivāls. 17.00 — «Diena pasaulē». 18.00 — Zīnas. 18.05 — Koncertfilma. 18.35 — Mācāmie angļu valodu. 18.55 — «Gustavam Vanagam — 100». 19.40 — «Mūžam dziesma nezudīs». 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.35 — «Ar jums runā Lielais Zakis». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — «Vizīte». 21.40 — «Balets, balets». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Lifts».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — «Lietiskais kurjers». 9.20 — Koncerts. 9.55 — Mākslas filma «Piedod, pamāte Krievija» 2. sērija. 11.00 — «Rokstunda». 12.00 — «TZD». 12.15 — Dok. filma. 15.00 — «TZD». 15.15 — Mākslas filma «Zirgi mēnesnīcā». 16.20 — «Man tuvas dzimtās skaņas...». 16.55 — Svinīga sanāksme, veltīta 30. gadadienai kopš J. Gagarina lidojuma kosmosā. 18.00 — Koncerts. 18.15 — Dok. filma. 18.25 — «Kultūra un tirgus». 18.55 — Futbols. Maskavas «Spartaks» — «Marseļa» (Francija). 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Vieninieces». 3. sērija. 22.35 — Koncerts. 0.05 — TZD. 0.25 — «Mirgoroda un tās iedzīvotāji». 2. sērija.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 11.05 — «Burda moden piedāvā». 12.05 — Kinožurnāls. 12.15 — «Trojas zirgs». 2. sērija. 13.10 — Filma-opera. 14.00 — Multiplikācijas filma. 14.15 — Dok. filma. 17.00 — Krievijas dokumentālais ekrāns. 18.30 — «Kantriklubs». 19.15 — «Kolāža». 19.40 — «Labu nakti, mazuļi!». 19.55 — Mākslas filma «Sveša sieva un vīrs zem gultas». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Es jums stāstu par milu». 22.55 — Dok. filma.

ČETURTDĪENA, 11. APRĪLIS

TV RĪGA

9.05 — «Vizīte». 9.45 — Dok. filma. 10.10 — Matemātika 1. kl. 10.30 — Mācāmie angļu valodu. 10.50 — «Multiplikācijas tēlu pasaulē». 17.00 — «Diena pasaulē». 18.00 — Zīnas. 18.05 — Multiplikācijas filma. 18.20 — «Mācāmie angļu valodu. 18.40 — «Pec zvana». 19.25 — V. A.

Mocarta mūzika. 19.50 — «Deputāta komentārs». 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Bībeles stāsti bērniem». 20.45 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — Programma «X». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Programma «X».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Zīno IeM. 9.20 — Futbols. Maskavas «Spartaks» — «Marseļa» (Francija). 11.00 — «Bērnu stunda». 12.00 — «TZD». 12.15 — Koncerts. 15.00 — «TZD». 15.15 — Mākslas filma «Dziesma par mīlestību». 16.35 — «Aizrautīgo pasaulē». 16.50 — «Ja jums ir...». 17.35 — «Tiem, kam 16 un vairāk». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Dok. filma. 18.55 — «Cilvēks. Zeme. Kosmos». 19.55 — «Jalta-91». 20.05 — «Vieninieces». 4. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Zīno IeM. 22.00 — «Dziedāsim, draugi!». 0.00 — «TZD». 0.20 — Mākslas filma «Protēsts». 1.40 — Koncertfilma.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Zinātniski populāra filma. 8.35 — Mācību programma. 11.05 — «Mūsu dārz». 12.05 — Dok. filma. 12.45 — Koncerts. 13.15 — Rītmiskā vingrošana. 13.45 — Krievijas dokumentālais ekrāns. 17.00 — KPFSR pilsētu TV studijas. 17.45 — Rītmiskā vingrošana. 18.15 — M. Gorkija kinostudijai — 75. 19.45 — «Krievijas parlamenta vēstnesis». 20.00 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.15 — «Avangards mūzikā». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Niedrite vēja».

PIEKTDĪENA, 12. APRĪLIS

TV RĪGA

9.05 — «Pec zvana». 9.50 — A. Elksnes un J. Grota dzeja. 10.30 — Mākslas filma «VAI inspektors». 17.00 — «Diena pasaulē». 18.00 — Zīnas. 18.05 — Dok. filma. 18.35 — J. Vitols. «Prelūdijs». 19.00 — «Globuss». 19.25 — «Valdības viedoklis». 19.50 — Dok. filma. 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Raidījums bērniem. 20.35 — «Miedziņš nāk». 20.50 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — «L. Postāžas mistērija». 21.30 — Arijas no operetēm. 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — A. Čehovs. «Trīs māšas». Izrāde.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Multiplikācijas filma. 9.05 — «Dziedāsim draugi!». 11.05 — «Tiem, kam 16 un vairāk». 12.00 — «TZD». 12.15 — Dok. filma. 13.05 — Koncerts. 15.00 — «TZD». 15.15 — Mākslas filma «Pirmā un pēdējā diena». 16.25 — Multiplikācijas filma. 17.05 — Dok. filma. 17.25 — Muzikāla programma. 17.55 — Filma bērniem. «Mazā Muka piedzīvojumi». 19.15 — Starptautiskais telefestivāls, veltīts 30. gadadienai kopš J. Gagarina lidojuma kosmosā. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Telefestivāla turpinājums. 23.00 — Programma «VID». 1.30 — Mākslas filma «Serloka Holmsa un doktora Vatsona piedzīvojumi». 1. sērija.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 11.05 — «Veselība». 12.05 — Mākslas filma «Niedrite vēja». 14.25 — Dok. filma. 17.00 — KPFSR pilsētu TV studijas. 17.30 — Multiplikācijas filma. 17.35 — «Mākslas kalendārs». 18.05 — Koncerts. 19.00 — «Arena». 20.00 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.20 — Koncerts. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Sports visiem». 22.00 — Mākslas filma «Nekts viņam». 1. un 2. sērija.

SESTDĪENA, 13. APRĪLIS

TV RĪGA

8.55 — «Agrārā reforma». 9.50 — Veselības programma. 10.00 — «Globuss». 10.25 — «Pasaka, pasaciņa». 11.55 — Koncerts. 12.15 — «Privātā dzīve». 13.00 — Mākslas filma «Aija». 1. sērija. 14.10 — «Latvijas ērģeles». 15.25 — «Atmini nu!» 16.15 — «Uzmanību — izlidos zvirbulis». 17.45 — «Augt līdzī savai filmai!».

18.45 — Koncerts. 19.10 — «Mūzeju krātuvēs». 19.40 — «Ekrāna jaunumi». 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Koncerts. 20.35 — «Miedziņš nāk». 20.50 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — «Deju ansamblim «Liesma» jubileja». 21.45 — «Katrū sestdien — Tonis». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Rokmūzika.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — Koncerts. 7.00 — Multiplikācijas filma. 7.15 — «Sports visiem». 7.30 — Rītmiskā vingrošana. 8.00 — Rīta izklaidejošā programma. 8.30 — «Mūsu dārz». 9.00 — «TZD». 9.15 — Koncerts. 9.30 — «Burda moden piedāvā». 10.00 — «Rīta zvaigznes». 11.00 — Filmizrāde «Mežs». 13.40 — Dok. filma «Pilnīgi slepeni». 15.00 — «TZD». 15.15 — «Par mūsu nākotni». 16.20 — Multiplikācijas filma. 16.50 — «Dziesma—91». 18.00 — Starptautiskā panorāma. 18.45 — «Ladas pasaka». 19.40 — A. Sahmalijevas filma. «Gaisma logā». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Multiplikācijas filma pieaugušajiem. 22.00 — «Aleksandrov». 0.00 — «TZD». 0.20 — «Mata-dors». 1.20 — «Serloka Holmsa un doktora Vatsona piedzīvojumi». 2. un 3. sērija.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Ispilma «Ezītis». 8.45 — Koncerts. 9.00 — Dok. filma. 9.30 — Krievu valoda. 10.00 — «Sadraudzība». 13.30 — «Plus vienpadsmit». 17.00 — «Pedagoģija visiem». 18.00 — Koncerts. 18.15 — «Portrets problēmu fonā». 19.45 — «Krievijas parlamenta vēstnesis». 20.00 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.15 — Roksbumba. ACSK — SPP (Čehoslovākija). 20.50 — Dok. filma. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma.

SVEIDĪENA, 14. APRĪLIS

TV RĪGA

9.00 — «Mūzika humana». 10.00 — Programma nedzirdīgajiem. 10.20 — «Atvasara». 11.10 — «Pekšņi». 12.00 — Mākslas filma «Aija». 2. sērija. 13.35 — «Skatuves meistari — bērniem». 14.00 — «Māksla un bībeles». 14.35 — «Putnu balsis mūzikā». 14.55 — «Zīmes». 15.35 — «Eiropas kaļēdoskops». 15.10 — «Visiem Latvijas bērniem». 16.55 — «Rīgas Jūrma». 17.35 — «Ko tu proti?». 19.35 — «Skabarga». 20.00 — Zīnas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 Multiplikācijas filma. 20.35 — «Miedziņš nāk». 20.50 — Zīnas (krievu val.). 21.00 — «Jo tālāk mežā...». 21.30 — «Koncerts Vāgnera zālē». 21.55 — Reklāma. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Modes festivāls Vilņā. 23.05 — «Hallo, Holivuda!».

MASKAVAS I PROGRAMMA

8.00 — «TZD». 8.15 — Rītmiskā vingrošana. 8.45 — Sportloko izloze. 9.00 — «Rīta agrumā». 10.00 — «Tevzemes sardze». 11.00 — Rīta izklaidejošā programma. 11.30 — Dok. filma. 12.20 — Multiplikācijas filma. 12.45 — Sodien — Pretgaisa aizsardzības karaspēka diena. 13.00 — «Lauku dzīve». 14.00 — «Veselība». 14.50 — «Es jums dziedāšu...». 15.00 — «TZD». 15.15 — «Maratons—15». 16.30 — «Galakoncerts». 18.10 — «Volts Disnejs piedāvā». 19.00 — Koncerts. 19.30 — Mākslas filma «Provincietes». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Kas? Kur? Kad?». 22.30 — «Japāni un krievi». 23.30 — Futbola apskats. 0.00 — «TZD».

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana bērniem. 8.15 — Multiplikācijas filma. 8.40 — Koncerts. 8.55 — Savienoto republiku kinopublicistika. 9.20 — «Korī mana balss dzirdama...». 10.00 — Dok. filma. 11.00 — «Plus vienpadsmit». 14.30 — Multiplikācijas filma. 14.40 — Filmizrāde «Dzīvās mironis». 17.00 — «Planēta». 18.00 — «Eiropas kultūras galvaspilsētas» (Itālija). 2. filma «Atenas». 18.55 — «Kolāža». 19.00 — «Jalta—91». 19.15 — Starptautiskās sacensības akrobātikā. 20.00 — «Labu nakti, mazuļi!». 20.15 — «Senas krievu romances». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Autortelevīzija.

Latvijas brīvvalsts nauda

...1922. gada 3. janvārī Latvijas ministru kabinets saņēma likumprojektu par republikas naudu, ko bija izstrādājis Finanšu ministrija. Par galveno naudas vienību bija noteikts lats, bet tā 100. daļa — santims.

Latvijā zelta monētas nekad, tāpēc jaunās naudas sistēmas pamatā zelta standarta tā klasiskajā izpratnē nebija. Nebija arī kalšanas, nebija zelta monētu brīvā apgrozībā, tāpat zelta eksporta un importa. Latvijas Republikas naudas noteikumi noteica sīku metālisku monētu kalšanu no bronzas viena, divu un piecu santīmu vērtībā. Desmit, divdesmit un piecdesmit santīmu monētas kala no nikelja.

Manā kolekcijā ir šie santīmi, kas izlaisti 1922. gada oktobrī pēc profesora R. Zariņa uzmetumiem kādā no zviedru firmām. Apgrozībā bronzas monētas laida 1923. gada 5. martā, bet 10 un 20 santīmu nikelja monētas — 28. aprīlī. Piecdesmit santīmi parādījās 4. jūlijā.

Ipašu interesi izraisa sudraba monētas — latī, Latvijas Republikā tie parādījās kā papildus nauda. Viena lata vērtības monēta «pasaulī ieraudzīja» 1924. gada 18. februārī, to izgatavoja Anglijas monētu kaltnē pēc profesora J. Tilberga zīmējuma. Tās aversā — lielvalsts ģerbonis un uzraksts «Latvijas Republika», bet reversā var redzēt: «1 (lats) 1924», kam apkārt pa malu sakrustoti palmu zari, zobaina josta. Bija atļauts izgatavot pašam 10 miljonus tādu sudraba monētu.

Manā kolekcijā ir arī divu latu monētas, kas kaltas 1925. gada 30. martā. Tām ir tāda pati prove — katra satur 835 daļas sudraba un 165 daļas vara. Apgrozībā bija izlaisti ļoti daudz sudraba, tāpēc pieprasījums pēc sudraba naudas samazinājās. Vairākas kaimiņu valstis sekoja Latvijas paraugam, tādējādi Latvijas sudraba noplūde pārtrūka un vairs nebija vajadzības turpināt izlaišanu. Piecu latu monētas projekts palika nerealizēts līdz 1929. gada 12. martam. Šī monēta bija ļoti skaista, tās aversā bija izkalts meitenes galvas profils ar nacionālu galvassegu, pa monētas malu uz lentes bija vārdi «Latvijas Republika», bet lejas daļā — vārpa. Reversā veidotāji bija izvietojusi lielu valsts ģerboni, zem tā izlaides gada skaitli — 1929, bet uz jostas ar trim zvaigznēm atdalītu vārdu «Dievs svētī Latviju». Pēc kāda laika — 1932. un 1933. gados — bija pieclatnieku papildizlaidums.

Sakarā ar lielo pieprasījumu pēc viena santīma monētām, valdība 1923. gada 20. decembrī tās izlaida atkārtoti, bet, sākot ar 1925. gada 2. oktobri, papildus izlaida arī divu santīmu monētas. Kopš 1937. gada šīs monētas — viena un divu santīmu — izgatavoja jau Rīgā. Valsts vērtspapīru tipogrāfijā un monētu kaltnē pēc L. Liberta un A. Apīņa zīmējumiem.

1940. gada 25. novembrī kopā ar latiem un santīmiem Latvijā bija apgrozībā arī PSRS červonci un kapeikas, kas taja laikā, kā zināms, bija visai konvertējama rauda. 1941. gada 25. martā latī un santīmi tika izņemti no apgrozības.

I. KOROTKOVS.
numismāts

Precizējums

Mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ievietotajā kinoreklamā pieļauta neprecizitāte. Filmu «Cietais rieksts» uzņēmusi ASV studija «XX Century Fox» nevis «Crown International Pictures», kā publicēts avīzē.

DARBNICA Preiļos, Daugavpils ielā 62 pieņem no iedzīvotājiem gan jaunas, gan lietotas automašīnu rezerves daļas un mezglus realizācijai par komisijas noteikumiem. Izziņas pa telefonu 21290.

Rajona sadzīves pakalpojumu kombināts

Sirsniņi pateicos radiem, kaimiņiem, draudzes prāvestam Kivleniekm, Niedru skolas kolektīvam, K. Marksa kolhoza valdei, arodkomitejai un visiem, kas palīdzēja un piedalījās mana nīļā vira VIKTORA STRODA izvadīšanā pēdējā gaitā.

Sieva

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm. Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...

Skumju brīdī esam kopā ar Natāliju Pastari, no BRĀĻA atvadoties.

Salas devīngadīgās skolas kolektīvs

Rokas, kas mīlēja darbu, gurušas, Sirds, kas vēlēja labu, nu atdusas. Izsakām dziļu līdzjūtību Jānim Gāgam, no MĀMIŅAS uz mūžu atvadoties.

Mājas kaimiņi

APRILĪ pārtikas un rūpniecības preces var iegādāties pret sekojošiem taloniem:

- 4. talons — cukurs — 1 kg.
- 4. talons — alkoholiskie dzērieni — 1 pud., (izņemot vīnu, šampanieti un konjaku «Baltais stārķis»)
- 4. talons — tabakas izstrādājumi — 7 pac.
- 10. talons — sāls — 2 kg II cet.
- 3. talons — makaronu izstrādājumi — 1 kg II cet.

Turpina izsniegt preces:

- 100 gramus šķīstošās kafijas vai 0,5 kg pupiņu,
- 1. talons — apavi (izņemot gumijas, filca, velteņus un istabas čības),
- 2. talons — viriešu vai bērnu zeķes, zeķbikses,
- 3., 4. taloni — viriešu, sieviešu un bērnu veļa,
- 5. talons — zēnu un viriešu virskrekli,
- 8. talons — elektropuldzes.

Rūpniecības preču un kafijas iegādē pret taloniem priekšrocība ir paju biedriem.

Benzīna uzpildes normas tādas pat kā martā.

LIVĀNU APĀVU DARBNICA

aicina darbā kurpniekus vai to mācekļus. Tālrunis 44190 (darbnica), 21569.

Attēlos J. Silicka sagatavots ieskats Ķūpoļu un olu dienas svinēšanā. Aizkainē, pie Jašas...

«NOVADNIEKS» SOLA JUMS. GODĀJAMĀS DĀMAS UN CIENIJAMIE KUNGI. STĀSTIT UN RĀDĪT ARI PAR VASARSVĒTKIEM, PAR JĀŅU, BĒRTUĻU UN CITĀM DIE. NĀM.

NELIELS PRIEKŠNOTEIKUMS — LAIKUS JĀATJAUNO PARAKSTĪSANĀS UZ «NOVADNIEKU»!

PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES IZPILDKOMITEJAS RIKOJUMS «PAR MEŽU UN DĀRZU DIENU SARĪKOŠANU PREIĻU RAJONĀ»

Lai sekmīgi sarīkodu Mežu un dārzu dienas rajonā, izveidot rajona komisiju Mežu un dārzu dienu sarīkošanai un novērtēšanai šādā sastāvā: priekšsēdētāja — V. Vucāne, RIK priekšsēdētāja vietniece; locekļi A. Rudzītis, Preiļu rajona virsmežzinis, V. Stūris, Vides aizsardzības komitejas Preiļu rajona inspektors, V. Nikolajevs, rajona galvenais arhitekts, A. Gavrilova, RIK nodaļas vadītāja, J. Kivlenieks, RIK lauksaimniecības pārvaldes galvenais agronomis, T. Vilcāne, Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Preiļu rajona nodaļas vadītāja, Z. Iļgolniece, Preiļu rajona dzīvokļu un komunālās saimniecības ražošanas apvienības daiļdārzniece, R. Vasiljeva, Livānu pilsētas komunālās saimniecības daiļdārzniece.

1. Rajona komisijai koordinēt Mežu un dārzu dienu norisi rajonā, sniedzot metodisku palīdzību pilsētu un pagastu pašvaldībām.

2. Noteikt Mežu un dārzu dienu norises termiņu rajonā no 13. aprīļa līdz 19. maijam.

3. Rajona pilsētu un pagastu TDP izpildkomitejām aktīvi iesaistīties darbu organizēšanā savu teritoriju sakopšanā un līdz 1991. gada 15. aprīlim iesniegt rajona komisijai plānoto darbu apjomus.

4. RIK priekšsēdētāja vietniekam J. Livdānam un finanšu nodaļas vadītājai V. Limanei izveidot rajona balvu fondu aktivāko Mežu un dārzu dienu dalībnieku prēmēšanai.

5. Rajona komisijai līdz 1991. gada 1. jūnijam iesniegt RIK motivētu slēdzienu par Mežu un dārzu dienu norises rezultātiem, aktivāko dalībnieku sarakstu, atzīmējot apdzīvoto vietu, uzņēmumu un iestāžu teritorijas, kuras paliek nesakoptas.

6. Rajona komisijai izstrādāt nolikumu par Mežu un dārzu dienu norisi un to rezultātu novērtēšanas kritērijiem.

Izpildkomitejas priekšsēdētājs
I. SNIKERS

PĀRDOS KAPOSTU «Langedieker decema», «Bortova», «Kontiki», GURĻU «Izjašēni», «Bīdreta», «Libella», BURĶĀNU «Nantes», PUKU SEKLAS un DALĪJU GUMUS Preiļos pie universālvēikala 10. aprīlī no plkst. 8.00 līdz 12.00. Andžāns.

PĀRDOD grūnu teli. Zvanīt 58626.

PERK labu koka laivu. Tālrunis 22598 vai 22392.

PERK automašīnu «Pobeda», «ZIM», 1930.-45. g. ražotās ar zemju marku automašīnas. Zvanīt vakaros 23048.

MAINĀ trīsistabu dzīvokli Preiļos pret līdzvērtīgu Livānos. Zvanīt 44453 pēc pulkst. 17.00.

MAINĀ vienistabas dzīvokli Rīgas centrā pret māju vai mājas daļu Livānos. Adrese: Rīgā, ind. 226004. Bauskas ielā 29 — 121. Pūpēdis.

MAINĀ labiekārtotu trīsistabu dzīvokli Bauskā pret līdzvērtīgu Preiļos. Zvanīt darba laikā 21983.

Gadī aiziet klusi, klusi, Matos sniegi snieg. Saka sirds — es nogurusi. Lai nu miers man tiek. (V. Grenkovs)

Skumju brīdī esam kopā ar Valiju Vanagu, TĒVU mūzībā izvadot.

Transporta ceļa kolektīvs

Mātes mūzs ir bērnu mūzos pārkalts,

Mātes mūzs nu viņos tālāk zied. Skumju brīdī, kad pār MADALAS RUBENES dzīvi klājas mūža vakars, esam kopā ar piederīgajiem.

Kolhoza «Rožupe» kolektīvs

Māt, tu esi pelnījusi, Ka mēs noliekam, lai mirdz. Tajā vietā, kur tu dusi, Ziediem līdzī daļu sirds.

(O. Rikmanis)

Kad pār mīļās MĀTES kapu gulst atvadu ziedi, esam kopā ar jums, Leontīna un Bronisīva.

Zooveterinārie darbinieki

Bez tevis taču daudziem būs

Bez tevis taču daudziem būs grūti. Bez tevis taču daudziem sāpēs sirds.

(H. Gāliņš)

Izsakām līdzjūtību Pastaru ģimenei, MĀTI un VECMAMIŅU smiltājā izvadot.

Purvmaļu fermas kolektīvs

Noriet saule vakarā, Sidrabiņu sijādama. Aiziet dusēt māmuliņa Baltā smilšu kalniņā.

(T. dz.)

Izsakām dziļu līdzjūtību Marijai Mežporei-Nesporci un Pēterim Ruļukam sakarā ar MĀTES nāvi. Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības kolektīvs

Izgaisa saule, satumsa diena. Tālāk man tagad jāiet ir vienam. Mūzības ceļā... smiltaines klēpi.

(J. Stulpāns)

Izsakām dziļu līdzjūtību Valentīnai Vanagai sakarā ar TĒVA nāvi.

Livānu eksperimentālās biokīmiskās rūpniecības kolektīvs

Ko, māsīn, tu raudāji. Pie vārtiem stāvēdama? Redzēj' savu bāleliņu Kalniņā aizvedam.

(T. dz.)

Dalām bēdu smagumu ar Annu Ģužīnu, BRĀĻI kapu kalniņā izvadot.

Preiļu siera rūpniecības kolektīvs

NOVADNIEKS

Indekss 68169

Galv. redaktors
Pēteris Pizelis

Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. martā. Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis naktī: 22305. Izdod apgādā «Avīze», Rīgā, Brūņinieku ielā 47. Izdevējdarbības licence Nr. 000069. Iespiests ražošanas apvienības «Litta» Daugavpils tipogrāfijā, Daugavpils, Valkas ielā 1. Ofsetspiedums. Divas nos. iespiedoksnes. Pas. 306. Metiens 12 525 eksemplāri (latviešu valodā 9258 eksemplāri, krievu valodā — 3267 eksemplāri).